

DENGÊ KOMKAR

Sal : 4
Wext : 15.9.1982
Hejmar : 45
Biha : 1 DM

KOVARA FEDERASYONA KOMELÊN KARKERÊN KURDISTAN LI ELMANYA FEDERAL

Frankfurt ta 30.000 kişî
cuntayı lanetledi

NAMEYÊN XWENDEVANAN

AFGAN GERİCİLERİNİ İSTEMİYORUZ

İzine gidip dönen bir arkadaşımın anlattıklarını yazıyorum size. Yayınlarsanız iyi olur. Arkadaş diyor ki:

"Ben de bu yaz mevsiminde pek çok işçi gibi izne gittim. Baskı, terör, işkence alabildiğine çok. Ben mektubumda bunun üzerinde durmıyacağım. Benim değineceğim konu "Türk soyu"ndan diyerek getirilen Afganistanlılarla ilgili.

Bunların bir bölümü de benim gittiğim Malatya'ya getirilmişler. Adamlara dayalı döşeli temiz evler verilmiş. Kişi başına 3.500 lira para ödeniyor. Doktor ve okul masrafları devlet karşılıyor. Bir süre önce Şeker fabrikasından işçiler çıkarılmış, yerlerine bunlar yerleştirilmiş.

Afganlılar ise faşist cuntaya hizmet etmekten geri kalmıyorlar. Gerici, pis düşüncelerini yaymak için çabalyorlar. Halkımızın ne durumda olduğunu bilmiyorlar. Habire Türklük ve kendilerine uygulanan "zulüm" masallarını anlatıyorlar.

Ama halk olup bitenleri görüyor. Herkes cuntaya ve hem de Afgan gericilerine basıyor küfürü. "Biz aç perişanken, işsiz güçsüz dolaşırken, bir de bunlar getirildi. İş vereceklerine, aramıza ajan gönderiyorlar" sözü milletin dilinden düşmüyor."

.../Köln

BIJİ AZADIYA KURDISTAN

Sevgili Kürdistanlı bacılar, kardeşler,

"Biji azadiya Kurdistan" bu sloganı daha unutmamışım. Şüphesiz halkınızın özgürlüğü için çalışmalarınızı yoğun bir şekilde sürdürüyorsunuzdur. Gerçekten de böylesi bir çalışma zorunlu! Nürnberg (Üç yabancıların Neonazilerce öldürülüşü kastediliyor.-D.K.) genel anlamda FAC'den, Kürdistan ve Türkiye'den hiçte iyi haberler gelmiyor. Koşullar gittikçe ağırlaşıyor. Burada karşılaştığım insanlarla hep sizin sorunlarınızı tartışıyorum. Bir çok İngiliz "Kürdistan" ismini bile duymamışa benziyor. Türkiye'ye ilişkin bilgileri oldukça az. Orada olanları anlattığım zaman "Gerçekten bunlar oluyormu?" sorusuyla karşılaşıyorum.

Kürdistan ile ilgili çok konuştüğundan, benden geçen hafta "Londra Kadınlar Merkezin'de konuya ilişkin bir konferans vermeme istedikler. Konferans hazırlıkları oldukça uzun sürdü. Konuyu pek bilmediklerinden onlara anlaşılır bir dille konferansı vermeme gerekiyordu. Onun için de çok çaba harcadım. Konferans çok başarılı geçti. Epeyi soru sordular.

(...)

Geldiğimde sizlere daha etraflıca bilgi vereceğim. Hepinizi içtenlikle selamlarım.

Eva/Londra

TÜRK KONSOLOSLUĞU SOYGUN YAPIYOR

Değerli arkadaşlar,

Sömürgeci Türk hükümeti ülkemizde baskı uyguladığından, çoğumuz yurdumuzdan ve yuvamızdan ayrılmış gurbetlere düştük. Bazılarımız Türkiye'nin batı illerine, bazılarımızsa buralara kadar geldik. Bu ülkede yabancı ve zor koşullarda yaşarken Türk hükümeti de işçileri bir döviz makinası haline getirmek için uğraşıp duruyor. Oysa işi gücü işçiden döviz sızdırmak olan bu sömürücülerin hükümetleri bugüne kadar işçilere hangi haklar vermişler ki?

Şu anda F.Almanya'da cezaevinde bulunmaktayım. Pasaportumun süresi 6 ay önce bitmişti. Bunun üzerine pasaportumu Türk konsolosluğuna gönderdim. Konsolosluk

6 aylık uzatma için 330 DM. para istedi. Kendilerine yazılı olarak baş vurdum ve bu kadar çok parayı neden istediklerini sordum. Gelen yazıda Borçlar kanununda hükümlülerin pasaportlarının parasız uzatılacağına dair bir madde bulunmadığı için böyle yaptıklarını söylüyorlardı. Tabii ki benim gibi çalışmayan birisinin bu parayı bulup vermesi mümkün değildi. Bunun üzerine pasaportumu bana geri gönderdiler.

Şimdi sorarım size, bu eşkiyalık değil de nedir? Cezaevinde yatıp da para kazanamayan bir insandan 330 DM istiyen ve vermeyince de pasaport süresini uzatmayan bir devletten ne beklenebilir? Bu mudur güçlü ve itibarlı devlet?

...Cezaevinden Kürdistanlı bir işçi

YAŞLI KADINI UÇURUMDAN AŞAĞIYA YUVARLADILAR

Arkadaşlar,

Bundan bir süre önce izine gittim. Gittiğim yer ise memleketim olan Dersim'di. Faşist cunta işbaşına geldiğinden bu yana köyümüzde yapılanları anlatmama imkân yok. Köy halkına defalarca işkencenin hakaretin hertürlüsü yapılmış. Şimdi köyde hiç bir genç insan kalmamış. Kimisi kaçak, kimisi ise işkencehanede. Küçük çocuklar, kadınlar ve ihtiyarlar dolaşarak sadece. Ama onları da rahat bıraktıkları sanılmasın. Cuntanın askerleri sık sık köyü basarken dayak ve işkenceden onlar da nasiplerini alıyorlar.

Köyümüz olan ...'in geçmişine değinmek isterim. Bizim köyümüz 1938 yılında katliam görmüş. O zaman başbakan olan Celal Bayar köye kadar gelmiş. O'nun gelmesiyle birlikte köyde çok kişi toplanmış ve çevreden getirilenlerle birlikte binlerce insan kurşuna dizilmiş. Celal Bayar ise törenle yapılan bu katliamı izlemiş. Bu olayı anlatan halk türküleri, bugün yörede herkes tarafından söylenmektedir. Yaşlılar sık sık bu olayı anlatıyorlar.

İşte şimdi o günleri yeniden yaşayan köyümüzde bir kadının başına gelenleri kısaca anlatacağım.

Kadının çocuklarının bazıları tutuklu, bazıları ise kaçak. Bu yüzden evleri defalarca basılmış. Yaşlı kocası alıp götürülmüş, ağır işkenceden geçirilmiş. Hatta benim gittiğim günlerde işkencecilerden birisi Tunceli merkezinde kahvenin önünden geçerken ihtiyarı görmüş ve yanına yanaşarak şunu sormuştu : "Bana bak ulan beni tanıdın mı?" Köylü ise işkencenin yüzüne baktıktan sonra "Seni elbette tanıyorum, hiç tanımaz olur muyum" diye karşılık vermişti. Bunun üzerine tekrar konuşan işkenceci "Nasıl yolduğum bıyıklarının yarısı geçti mi ulan?" diyerek alay edip gitmişti.

Bir süre önce köyü basan askerler, kadının yanında bulunan 13 yaşlarındaki oğlunu alıp götürmüşler. Kadın çocuğun başına gelecekleri bildiği için peşlerine düşmüş. Ağlayıp sızlamış, yalvarmış, oğlunu

biraksınlar diye. Askerler ise ona her seferinde küfretmiş ve dayak atmışlar. Ama kadın herşeye rağmen peşlerini bırakmamış, susmamış, oğlunu geri vermelerini istemiş. Askerler o gece karakol'un bulunduğu ... köyüne gelip kalmışlar. Kadın karşılarına dikilmiş ve oğlunu geri almakta ısrar etmiş. Kadına küfür etmişler, kovmak istemişler askerler ama o gene kapıdan ayrılmamış. En sonunda komutan olan kişi evinde kaldığı köylülerle konuşmuş, onu ikna etmeye çalışmış. Fakat Tunceli merkezine götürüldüğü zaman oğlunun başına neler geleceğini bildiği için oradan ayrılmamış. Başka çare kalmayınca rüşvet karşılığı çocuğu bırakmak zorunda kalmışlar ve kadın da köyüne dönmüş.

Fakat çektikleri bu kadarla sınırlı değil kadıncağzın. Gene bu yaz askerler köye baskın düzenlediklerinde bakıyorlar ki tencerede et pişiyor. "Bu eti ne yapacaksın, niye pişiriyorsun?" diye soruyorlar. Kadın böyle bir soru karşısında şaşırıp kalıyor ve sonra da oğlak kestiklerini, eti yemek için pişirdiklerini söylüyor. Ama ikna olmuyorlar ve "Sen onu teröristlere götürmek için pişiriyorsun, söyle onların yerlerini" diyorlar. Kadıncağz yemin ediyor, terörist dedikleriyle bir ilişkisi bulunmadığını söylüyor. Sa da inandıramıyor kendilerini. Eti döküyor, kadını da dövüyorlar. Sonra da O'nu alıp köyün yakınındaki bir uçurumun başına götürüyorlar. "Söylemezsen seni buradan atanz" diye tehdit ediyorlar. Kadıncağz "Ne yaparsanız yapın" karşılığını veriyor. Sonunda askerler kadını uçurumdan aşağıya yuvarlıyor ve oradan ayrılıyorlar. Onlar gittikten sonra komşuları gidip yara bere içerisinde kalmış olan kadını eve getiriyorlar. Kadın şimdi iyileşmiş durumda. Başına geleceklerden çekindiğim için köyün ve kendisinin ismini yazmıyorum. Ama bunlar benim kendi köyümde şahit olduklarımın küçük bir kaç örneği yalnızca.

Kalmem/Duisburg

ÖRGÜT HABERLERİ

KOMKAR EĞİTİM SEMİNERLERİ BAŞARILI GEÇTİ

12 Eylül öncesinde KOMKAR faşist cuntanın teşhir edilmesi doğrultusunda yoğun çaba harcadı. Çeşitli eylem biçimleriyle cunta döneminde yapılanlar ve işbaşına getirilmesindeki nedenler üzerinde duruldu. KOMKAR'a bağlı dernek ve komiteler bu amaçla kitle içerisinde aktif çalışma yaptılar. Bir yandan güçlü bir protesto eyleminin gerçekleştirilmesi için çabalar sürdürülürken, diğer taraftan da faşizmin içyüzünü işçilere gösterme çalışmalarına aralıksız devam edildi.

Bu arada eylem birliğine katılan örgütlerin ortaklaşa çıkarıldıkları bildirin dağıtılmasında ve afişleme yapılmasında aktif görev üstlenildi. KOMKAR ayrıca yalnız başına çıkardığı bildiri denbinlercesini dağıttı. KOMKAR çatısı altında birleşmiş olan işçiler ve Kürdistanlı aydınlar evlerde, işyerlerinde, işçi yurtlarında ve daha benzeri pek çok yerde işçilerle görüştüler, teşhir görevlerini yerine getirdiler.

KOMKAR bu çalışmalara paralel olarak kitleye açık seminerler düzenleme kararı aldı. Çeşitli dernek ve komitelerde gerçekleştirilen 16 seminerde başlıca şu konular üzerinde duruldu: Türkiye'de Cumhuriyet boyunca uygulanan baskı ve terör. Özellikle 1960 yılından sonra kitlelerde meydana gelen hızlı bilinçlenme. 12 Eylül öncesinde tekeli sermayenin içerisine düştüğü ekonomik, siyasal ve sosyal bunalım ile buna bağlı olarak bir yandan devlet diğer yandan ise sivil faşist güçler eliyle uygulanan baskı terör ve Toplumsal muhalefetin herşeye rağmen sindirilememesi. Kürdistan'da gelişen Ulusal Kurtuluş mücadelesinin sömürgeci burjuvazi için yarattığı tehlike. Emperyalizmin Ortadoğu bölgesinde peşpeşe darbeler yemesi ve çıkarlarının tehlikeye girmesi. Bu nedenlere bağlı olarak işbaşına getirilen faşist cuntanın ekonomik, siyasal, sosyal alanda giriştiği uygulamalar, yarattığı baskı ve terör. Cunta öncesinde ilerici ve devrimci hareketin saflarındaki dağınlık ve bunun yarattığı olumsuzluklar. Cunta sonrasında halen sürmekte olan dağınlığın aşılması için izlenmesi gereken politika. Türk faşistlerinin Almanya'daki çalışmaları. Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda cephe ve güçbirliği sorunu.

Çok sayıda kişinin izlediği ve değişik gruplardan kişilerin de katıldığı seminerlerde pek çok sorunun kitleler önünde açık tartışılması yararlı oldu.

jana AEG'yê çiye?

Lı Elmanya Federal rewşa abori (ekonomi) roj bî roj berbi nebaşiyê dimeşe. Jı nıha va krizeke mezın lı hemû Elmanya Federal dajo.

Dı nav salekê da gelek fabrike û cihên xebatê hatın girtin. Bı hezaran karker, xebatkar û zehmetkêş bê kar manc. Jı ber vê yekê hukumeta Elman bı taybeti dıxwaze karkerên bıyani şunda bışine welatên wan.

Dı nav van rojan da, firma AEG-Telefunken, jı ber kriza abori ketiye nav tengasike mezın û nıkare pısta xwe serrast bike. Çawa tê zanin AEG-Telefunken lı hemû cihanê firmakê nav û dengê. Ev firma kevn dı sala 1883'an da hatiye avakirin û ev nêzkaya 100 salane dıxuxule. İro lı dora 120.000 karker dı vê firmê da dıxebitin. Lê çawa tê dîtın, firma dıxwaze 20 hezar karkeran jı kar derxe û jı şunê xebatan bavêje. Burjuvaziya yekdest û dewlemendên Elman hemû barê vê krizê dıxwazın bavêjun lı ser milên karkerên bıyani.

İro dı beşa vê firmê da lı Berlina Rojava nêzkaya 11.000 dıxebite. Bı vê yekê va lı dora 6000 şunê xebatê wê bên girtin. Hemû mafên karkerên jı ber vê krizê dıkarın wunda bıni karker jı hemû mafên cıwaki (sosyal) dır bıkevın.

Hemû xebatkar û karkerên ku lı şunên firma AEG-Telefunkenê da dıxebitin, dı nav xwe da 25.000 imza berekırın. Nünerên karkeran jı bo vê yekê lı dıji xudan û berbursiyarên firmê dı nav xwe da cıwınêk pêkanin. Hemû karkeran dest jı

ESTERWEGEN

Geçtiğimiz ay, Bremen Gençlik Dairesi (Jugendamt) tarafından organize edilen ve Esterwegen şehrinde gerçekleştirilen anti-faşist kampta Türkiye ve Kürdistan sorunu ele alındı. Macaristan'dan 10, Polonya'dan 8, Hollanda'dan 6, Almanya'dan 20, Ostfrisland'dan 10 kişi ile bir Yunan, Bir Türk ve bir de Kürt gencinin katıldığı kamp iki hafta sürdü. Kampta hergün bir bülten çıkarıldı. Bültekte Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda faşist diktatörlük tarafından yapılan insanlık dışı uygulamalar ele alındı ve yabancı gençler bu konuda bilgilendirildi.

Bu arada kamp yöneticileri de kalabalık bir izleyici kitesinin katıldığı bir gece düzenlediler ve KOMKAR sempatzanı bir arkadaşını konuşmacı olarak davet ettiler. Konuşmacı arkadaşımız Kürdistan'da halkımızın karşı karşıya bulunduğu güçlükleri anlattı. Daha sonra ise J.Roth tarafından 1979 yılında Kürdistan'da çekilen film gösterildi.

* * *

Esterwegen kentinde yapılan anti-faşist kamplarda çeşitli sorunlar tartışıldı, filmler gösterildi. Arkadaşlarımızdan birisi yabancı düşmanlığı konusunda bir konferans vermek üzere kampa davet edildi. KOMKAR sempatzanı arkadaş, yabancı düşmanlığının gerçek nedenlerini anlattı. Bugün Türkiye'de faşist bir diktatörlüğün hüküm sürdüğünü ve insan haklarının ayaklar altına alınıp çiğnediğini, işkence ve katliamların sürdüğünü belirtti. Yabancı düşmanlığının Hitler döneminde diğer halklara karşı sürdürülen düşmanlığın devamı olduğu vurgulanarak buna karşı birlikte mücadele verilmesi gerektiği üzerinde duruldu. Arkadaşımız yabancı düşmanlığıyla ilgili olarak bir de film gösterdi ve daha sonra tartışmalara geçildi.

Karker

MÜNİH

Pakistan Ulusal Partisi, 2 yıl önce öldürülen, Pakistan Komünist Partisi Merkez Komitesi üyesi Nezir ABBASİ için, 7.8.1982 tarihinde bir anma toplantısı yaptı. Federasyonumuz KOMKAR'ın da davet edildiği bu toplantıya, Münih Kürdistan İşçi Derneği olarak katıldık. Bizim dışımızda Afganistan Demokratik Halk Partisi temsilcisi ve Alman Komünist Partisi Bavyera temsilcisinin katılarak mesaj sundukları bu toplantıya, biz de bir mesaj sunduk.

Benzer mesaj faşist diktatörlüklerin zulmü altında olan halklarımızın, bu diktatörlüklere karşı verdiği mücadelenin de ortak yönler taşıdığını belirttiğimiz mesajda, ayrıca 2 yıl önce öldürülen Nazir Abbasi'yi saygıyla anarak, dayanışma selamlarımızı ilettilik.

Gecenin sonunda, toplantıyı tertipleyen parti temsilcileri, dayanışmamızdan memnunluk duyduklarını belirterek, sıcak ilişkilerin bundan böyle de devamını istediklerini belirttiler.

Münih D.K. muhabiri - Xezal

xebatê berdan û rünıştine grevê. Jı parastın û destxistina mafên xwe hemû karker dıxwazın bı xurti rawestın. Disa ew heta seneretoriya abori bı hevra meşıyan û ev listik, dek-dolabên paronan protesto kırin.

faşizmin iki yıllık bilançosu

KAN, ZULÜM VE YAĞMA

Faşist cunta iktidara geldiğinden beri Türkiye halklarına amansızca saldırıyor. Generaller çetesi kan, zulüm ve işkenceyle iki yılını doldurdu.

Faşist cunta, yönetimi ele geçirdiği zaman "terörle mücadele" etmek, "kardeş kavgasını" engellemek ve "ülkeye huzur" getirmek gibi sözler sarfetmişti. Ama elbette söylenen bu sözler doğru değildi. Çünkü faşizm dünyanın her yerinde baskı ve terör getirir. O ortaya çıktığı her ülkede daima kan dökmüş, insanları katletmiştir. Faşizm ile barış ve kardeşlik asla bir arada yaşyamazlar, ya biri olur ya da diğeri. Buna karşılık faşizm ile terör ayrı düşünülemezler. Ancak, faşizmin genel bir karakteri daha var. Faşizm daima yalan ve demagojiye başvurur ve böylece gerçek yüzünü gizlemeye çalışır. Türkiye'de de faşist cuntanın yapacağı bundan başka bir şey olamazdı. İşte aradan geçen iki yıl, faşist cuntanın maskesini iyice düşürdü ve tüm yalanlarını açığa çıkardı. Generallerin nasıl terör estirdiği, halk kitlelerine ne büyük acılar çektiği kitleler tarafından görüldü. Milyonlarca insan faşist baskı ve terörün acısını bizzat yaşadı. Onun için bu gün artık yığınlar, Evren tayfasının palavralarına sadece öğrenerek bakıyorlar.

Faşist cuntanın iki yılını doldurduğu bugünlerde, O'nun yaptıklarından örnekler vermek ve işlediği suçları bir kez daha kısaca da olsa ortaya dökmek geçmişin acılarını unutmamak bakımından gereklidir kanısındayız.

● Faşist cunta, tüm siyasi partileri kapattı ve parlamentoyu feshetti.

● İlerici sendikaları ve demokratik kitle örgütlerinin kapısına kilit vurdu, DİSK ve TÖB-DER başta olmak üzere bu kuruluşların yöneticilerini tutuklattı, işkenceden geçirdi. TÖB-DER yöneticileri ağır cezalara tarptırılırken, 52 DİSK yöneticisi halen idamla yargılanıyor.

İşçi sınıfının grev ve toplu sözleşme gibi hakları gaspedildi.

● Binlerce işçi ve memur düşüncelerinden ötürü işlerinden atıldı, sürgüne gönderildi.

● Faşist cunta, düşünce özgürlüğünü tümüyle yok etti. Kitleleri kandırabilmek ve kendi yaptıklarının haklılığını ortaya koyabilmek için bir yandan faşist burjuva basını, diğer yandan ise devletin elindeki radyo ve televizyon kanalıyla propaganda yaptı, zehir saçtı.

Burjuvazinin temsilcisi Mustafa Kemal putlaştırılmak istendi. Faşist cunta, bu eski paslı silahını mezarından yeniden çıkararak kitleleri hayaller peşine takmaya ve aldatmaya özel bir çaba gösterdi.

Seçimle işbaşına gelmiş olan belediye ve diğer mahalli idarelerin yönetim organlarının yöneticilerini görevden aldı, yerine subayları atadı. Bu arada resmi ve özel kuruluşlardaki önemli görevlerin büyük bir bölümü subayların denetimine verildi. Ülkeyi bir de bu şekilde parselledi yönetimi ele geçirmiş olan zorbalara.

1980 yılı başında Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK)'nın mal varlığı 4.6 milyar lira idi. Bu miktar faşist cunta döneminde 2 misline çıktı ve 1982 mayıs ayında 8 milyar 563 milyon lira oldu. OYAK'ın çeşitli işletmelerdeki hisselerinden 1981'de sağladığı kâr: 1 milyar 889 milyon liradır.

Faşist cunta döneminde yüzbinlerce insan gözaltına alındı. İnsanlarımız fabrikada, tarlada, okulda, sokakta; kısacası her yerde dayaktan geçirildiler, onurları ayaklar altına alındı. Faşist çetenin ABD'de eğitim görmüş işkence uzmanları, gene bu ülkede geliştirilmiş en modern işkence yöntemleriyle insanlara kan kusturdular. Çok sayıda kişi işkence çarklarında can verdi, binlerce

si ise sakat kaldı. Ve bu gün halâ onbinlerce kişi işkencehanelerde en iğrenç maddi ve psikolojik işkence yöntemleriyle yüzyüze tutuluyor. Hitlerin kamplarından farksız zıندانlar her türlü alçaklığın yapıldığı zulüm ve dehşet yuvalarıdır.

● Faşist çete yüzlerce insanı sokakta, köyde, kırdan rastgele kurşunladı. İdamlar birbirini izledi. Halen hakkında idam cezası istenenlerin sayısı beş bin dolayındadır.

M. Kemal'in ırkçı görüşleri tarihi eserlerimizi kirletiyor. Onları söküp atacağımız günler de gelecektir...

Tekelci sermayenin ve emperyalist çevrelerin ekonomik programı 24 ocak kararlarını uygulayan cunta, toplumun ezici çoğunluğunun yaşam koşullarını daha da güçleştirdi. İşçi, memur ve köylülerin içerisinde bulunduğu sefalet arttı. Ücretler arttırılmazken, zamlar birbirini izledi. Cunta, çok iddialı olmasına rağmen enflasyonu önlemeyi başaramadı. Küçük esnaf ve sanatkarın iflası sürüyor. Faşist cuntanın işbaşına gelmesinden buyana işsizlik kat kat arttı.

● Baskı terör ve açlığın artmasına bağlı olarak toplumda moral çöküntüsü ileri düzeye vardı. Ayyaşlık, sarhoşluk, fuhuş ve benzeri suçların oranında belirgin bir artış oldu. Diğer yandan sık sık ahlaksızlığa karşı mücadele edeceği yalanını söyleyen cunta, özellikle de gençliği yozlaştırmak ve toplumsal sorunları düşünmekten uzaklaştırmak için diskotekleri, seks filmlerini çoğalttı, alkol kullanımını arttırdı.

Türk ordusunun yüksek rutbeli subaylarıyla tekeli sermaye ve emperyalistler arasındaki ilişkiler giderek sıklaştı. Generaller eskisine oranla iş aleminde daha önemli görevler üstlendiler. Bu olgu, ordunun sermayenin denetimine daha çok girmesini getirdi. Subayların önüne atılan kırımlar eskisine göre çoğaldı. Ayrıca OYAK ve Güçlendirme Vakıflarının yatırımları artış gösterdi. OYAK, Türkiye'nin büyük tekeli grupları arasındaki yerini daha da sağlamlaştırdı.

Rüşvet çarkı eskisine göre kat kat hızlı döndü. Ordu ve polis içerisindeki görevliler terör estirmekte sınırsız yetkilere sahip olduklarından, halktan keyfi biçimde rüşvet alınması da artış gösterdi. Rüşvet almak için hayali suçlar yaratıldı, kitleler rastgele tehdit altında tutuldu. Kısacası uygulanan zorbalıklar yüzünden halk soyup soğana çevrildi. Artık bu gün her rutbe sahibinin yaptığı her işin bir bedeli var. Ordu ve Polis örgütündeki yüksek rutbeli kişiler, önemli görevlerde bulunanlar soygun şebekeleri oluşturmuş bulunuyorlar. Hırsızlığın yapılmadığı yer yok.

Generaller başta olmak üzere yüksek rutbeli subayların kaçakçılık şebekeleriyle ilişkileri yoğunlaştı. Vatan millet nutukları atmaya marifet zanneden anlı-şanlı paşaların esrar, eroin dahil çeşitli kaçakçı şebekeleriyle ilişkilerinin, hırsızlıklarının gizli tarafı kalmadı. Hatta Tekirdağ'da bir generalin bazı subayları öldürdükten sonra intihar etmesi olayında da görüldüğü gibi bunlar bu ilişkiler yüzünden bazan birbirlerini bağazlı-yacak düzeye vardırıdılar işi.

Mustafa Kemal'in izindeki faşist cunta, Kürdistan'da görülmedik baskı ve terör uyguladı. Asker, polis ve jandarma güçleri Kürdistan'ın kır ve kentlerini, çekirge sürüleri gibi sardılar. Cunta, ülkemizde yaptığı büyük askerî manevralarla halkımıza gözdağı vermek istedi. Güvenlik kuvvetleri adı verilen eşkiya çeteleri köylerimizi bastılar ve halkımızın onurunu ayaklar altına aldılar. Onlar, utanç verici hertürlü çirkin eylemi yapmak-n kaçınmadılar. Genç insanlarımız durup dururken

Faşist cunta döneminde yoksulluk arttı. İşsizlerin sayısı 6 milyona çıktı. 1963 yılında 8.91 lira olan net asgari ücret 1981'de 8.54 liraya düştü. 1982 yılında Türkiye OECD ülkeleri arasında enflasyon yönünden 1., hayat düzeyi bakımından ise sonuncu sırada yer alıyor.

kurşuna dizildi. Yaş ve cinsiyet farkı gözetilmeksizin halkımıza meydanlarda dayak atıldı. İşkencenin hertürlüsü yapıldı. Malazgirt'in Kuştugan köyü örneğinde olduğu gibi binlerce köyümüzde Türk askerleri halkın eşyalarını tahrip ettiler, evleri yıktılar ve genç kızlara, kadınlara tecavüz ettiler.

Sömürgeci düşmanın kışkırtıcıları yetmediği için sömürge okulları da işkencehanelere dönüştürüldü. Düşman dil ve kültürümüze yönelik ırkçı-sömürgeci baskıları yoğunlaştırdı. Faşist çete, tam bir çete olduğunu kanıtlamak istemişçesine Kürtçe konuşma yasağı ilan etti. Şehirlerimizde gezen ekipler hoparlörlerden Kürtçe konuşmanın yasaklandığını ilan ettiler ve halkımızdan zorla Türkçe konuşmasını istediler. Buna uymayan-

lar ise dayaktan geçirildi, zıندانlara atıldı ve para cezasına çarptırıldı. Valiler dairelerin kapılarına Türkçeden başka dil konuşulmaması için ilanlar astılar. Kürt dilini ortadan kaldırmanın planları geliştirildi.

● Kürdistan'da sürdürülen ırkçı-faşist teröre ek olarak halkımız ekonomik bakımdan da daha çok yoksullaştırıldı. Cunta bu amaçla sınırlarda yasak bölgeler ilan etti ve Kürdistan'daki hayvanlara ucuza el koyabilmek için koşmu ülkelere yapılan hayvan sevkini, kaçakçılığı engelleme adı altında önlemeye çabaladı. Böylece sömürgeciler kazançlı çıkarken, Kürdistanlı üreticiler zarar ettiler. Faşist çete, sınır bölgelerinde halkımızın evlerinde bulundurabileceği yiyecek ve giyecek eşyalarını bile sınırlandırdı. Böylece Koç'ların Sabancı'ların serveti artsın diye çabalayan faşist generaller, Kürdistanlı köylülerin en zorunlu ihtiyaç maddelerini bile tahdit ettiler. Sınır bölgelerimizdeki binlerce dükkân silah zoruyla kapatıldı.

● Faşist cunta Kürdistan'da bulundurduğu işgal kuvvetlerinin sayısını yeterli görmiyerek, 2. Ordu karargahını da Malatya iline taşımaya başladı.

● Cunta, Türkiye'yi emperyalizm için daha güçlü bir jandarma haline getirdi. Bu amaçla özellikle de Kürdistan'daki askeri yığınağı arttırdı. Ülkemizde bulunan havaalanları daha da genişletilerek Amerikan savaş uçaklarının kullanabilecekleri hale getirildi. İleride çıkarları tehlikeye girdiği ve ABD emperyalizmi Ortadoğu ülkelerine saldırmak istediğinde Kürdistan'daki bu üsler kullanılacak. Gene emperyalizmin cunta ile işbirliği halinde başta Sovyetler Birliği olmak üzere, komşu ülkelere yönelik tehlikeli girişimleri topraklarımız üzerinde sürüyor. Böylece Türkiye halkları emperyalist tekellerle, Türk burjuvazisinin çıkarları için ateşe atılıyor, toptan yok olacakları bir savaşla yüzyüze bırakılıyorlar. Faşist çete 45 milyonu birkaç tekelin kârına kurban etmekten kaçınmıyor.

● Kürdistan'da arttırılan askeri faaliyetlerin asıl amaçlarından birisi de Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini bastırmak ve kanla boğmaktır. Çünkü hem

RAKAMLARLA FAŞİST CUNTANIN İKİ YILLIK BİLANÇOSU:

Tutuklananların toplamı: 170.950 Şu anda tutuklu bulunan: 122.600 Türkiye Kürdistanı'nda tutuklu sayısı (Türkiye toplamına dahil: 81.634)

Bunlardan bazılarının meslekleri şöyle:

Eski parlamenter: 102	Gazeteci ve yazar: 79
Savcı ve hakim: 92	Muhtar: 35
İl ve ilçe belediye başkanları: 1.485	Öğretmen: 6.191
Memur: 6.758	

Tutuklanarlardan:

İdam cezasıyla yargılananlar: 4.200	İdam edilen: 14
İşkencede ölen: 70	"Operasyon" adı altında kurşuna dizilen: 682
Halen aranmakta olan: 68.300	Vatandaşlıktan atılan: 245

Kaynak: Uluslararası Af Örgütü

emperyalizm ve hem de sömürgeci Türk burjuvazısı Kürt halkının, üzerindeki sömürgeci-faşist baskıya da (Devamı 13. Sayfada)

«Devrimimiz Hiç Bir Zaman Durmayacaktır»

En modern ABD silahlarıyla donatılmış 150.000 kişilik İsrail ordusunun 6 haziran 1982'de Filistin ve Lübnan halklarına karşı başlattığı ve soykırımına dönüşen savaş Filistin Kurtuluş Örgütü (PLO) ve Lübnan Ulusal Hareketi (LNM) silahlı birliklerinin yiğitçe direnişi ile karşılaştı. Ortadoğu'nun en uzun süren savaşında Batı Beyrut süreklilik olarak İsrail kara, hava ve deniz kuvvetlerinin saldırısına hedef oldu. Örneğin salt 1 ağustos günü düzenlenen 150 hava saldırısında Beyrut üstüne 85.000 bomba yağdırıldı. Bombardımanların yanısıra su, elektrik, ilaç ve yiyecek maddelerinin şehre girişi engellendi. Tüm bu koşullara rağmen FKÖ ve LMN yiğitçe direndi. 75 gün süren savunmadan sonra FKÖ ve LMN halkın sıcak gösterileri arasında Beyrut'tan ayrıldı: "Beyrut'tan çekilen FKÖ bulunduğu her yerde mücadelesini sürdürmekte kararlıdır. Mücadelemizi sürdürmek için yer değiştirdik hepsi okadar. Devrimimiz hiçbir zaman için durmayacaktır" (S.Khalaf, FKÖ MK üyesi, FR. 23.8.1982).

Herşeyden önce İsrail sıklıkla açıkladığı "FKÖ'nün omurgasını kıracağız" şeklindeki askeri hedefine ulaşamadı. Tam tersine FKÖ öncülüğünde yiğitçe direnen Filistin halkı, kendi bağımsız devletini kurma mücadelesindeki kararlılığını, gerekirse onun için kanının son damlasına kadar döğüşebileceğini dünya kamuoyuna birkez daha kanıtladı.

Barbarca sürdürülen savaşın sorumlusu Tel Aviv, Washington ve gericici Arap ülkeleridir

Burjuva basını, İsrail'in barbarlığını örtbas etmek için suçu faşist görüşlerini kendisinin de saklamadığı savunma bakanı Ariel Şaron'a yüklemektedir. Oysa gerçek öyle değil. Tüm İsrail yönetimi (muhalafette olan Sosyaldemokrat Partisi de dahil olmak üzere) Lübnan'da olanlardan sorumludur. Çünkü onları bu barbarlığa iten İsrail devletinin resmi ideolojisi olan ve Birleşmiş Milletlerce de ırkçılıkla özdeş olduğu kararlaştırılan siyonizmdir.

ABD emperyalizmi bu saldırının gerçekleşmesi için İsrail'i her alanda desteklemiştir. Zaten ABD İsrail'i salt bir müttefik gözüyle değil, kendi çıkarlarını Ortadoğu'da en iyi şekilde koruyan bu anlamda ona bu yolu açan kiralık işgalcisi olarak görmektedir. Onun içindir ki İsrail nüfusu dünya nüfusunun binde birini meydana getirmesine rağmen ABD'nin askeri ve ekonomik dış yardımlarının üçte biri buraya akmaktadır. Eski ABD dışişleri bakanlarından Haig'in bakanlık döneminde ve saldırı sırasında "bir uçak ve bir helikopter kaybettik" (Der Spiegel, 9.8.1982) diye İsrail kayıplarını yorumlaması işte bundandır. Kaldı ki bu saldırı planının en ince noktasına kadar Pentagon'da hazırlandığını bilmiyen de yok. İsrail dışişleri bakanı Şamir ABD'ye sa-

vaş esnasında yaptığı gezide basın mensuplarına şunu söylüyordu: "Lübnan operasyonu sayesinde ABD'nin konumu şimdiye dek görülmemiş bir şekilde güçlendi." (Der Spiegel 9.8.1982)

FKÖ ve LMN silahlı güçlerinin saldırıya karşı direnişi gericici Arap ülkelerini zor durumda bıraktı: Yalnız onları değil, ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik olarak bu ülkelerle geliştirmek istediği geniş anti-Sovyet stratejinin uygulanmasını da güçlüklerle yüzyüze bıraktı. Zira geniş halk kitleleri bu kahramanca direniş karşısında yönetimlerinin sessiz kalışlarına karşı tepki gösterdi. Bu gelişmeler üzerine gericici Arap yönetimleri kendi iktidarlarının tehlikeye girebileceğini gördüklerinden ABD'den İsrail'in daha da "ileri gitmesini" önlemesini istediler. Onun için burjuva basını bile Reagan'ın Begin'e "kızdığı" telefon konuşmasının basına açık yapılmasını "Arap yandaşları için yapılmış bir tiyatro olarak" niteliyordu. (NZ, ağustos 82, s.35)

Camp Davit antlaşmasının "barış" değil, Arap halklarına karşı bir komplo olduğu Lübnan savaşıyla da apaçık ortaya çıktı. Şimdilik ABD'nin diğer Arap ülkelerini böylesi bir komploya ortak edebilmesinin olasılığı oldukça azaldı. Zira Mısır bile gelişmeler karşısında ülkede gelişen muhalafeti önlemek amacıyla İsrail orduları Lübnan'dan çekilinceye kadar görüşmelere devam "etmeyeceğini" bildirdi.

"Eğer İsrail Beyrut'a saldırısını sürdürür, şehri işgal ederse ve Washington bunda sessiz kalırsa tüm yönetimlerimiz (gericici Arap ülkeleri kastediliyor D.K.) altı ay içinde yıkılmaya yüz tutar" (Suudi Arabistan Kralı Fahd'ın Reagan'a mesajından. Afrique Asie, Paris 19.7.1982).

Arap gericici rejimlerinin ABD karşındaki teslimiyetçi politikası bu savaşta

birkez daha açığa çıktı. Bu aşamada Reagan'ın Bölgede bu rejimlerle birlikte kurmaya çalıştığı anti-Sovyet pakt çalışmaları da böylelikle çıkmaza girmiş bulunuyor. "İsrail'e karşı direnmek için gizli, çok paraya mal olacak uzun dönemli hazırlık hiç te gerekli değil. 63 günden beri elindeki olanaklar çerçevesinde kararlıca direnen bir avuç Filistinli, Lübnanlı ve Arap yıllarca Arap ülkelerince iddia edilen 'hazır değiliz, zaman ve yer uygun değil' lakırdılarının ne kadar saçma olduğunun göstergesidir. Sorunun kaynağı hazırlıklı olmakta değil, kararlı olmakta yatıyor" Wafa Radyosu, 8.8.1982)

FKÖ öncülüğünde Filistin halkının sürdürdüğü mücadele Filistin devleti kuruluncaya dek sürecektir. Amerikan komlosu olan Camp-David antlaşmasının Ortadoğu'da barışın değil savaşın kaynağı olduğu birkez daha açığa çıkmıştır. Başta Filistin halkı olmak üzere Ortadoğu'nun ezilen halkları ergeç başarıya ulaşacaktır. Ortadoğu halkları bu haklı mücadelesinde yalnız değildir. "Sovyetler Birliği'nin her zaman yanımızda olduğunu ve olacağını birkez daha belirtmek isterim. Ve o mücadelenin bu çetin ve zor dönemde gösterdiği kararlı destekle bunu kanıtladı. Özellikle Leonid Brejnev'in gösterdiği dayanışmanın altını çizmek isterim. Bu dayanışma Sovyetler Birliği'nin Filistin Arap halkının meşru ulusal haklarının savunması ve desteğindeki kararlı tavırının bir göstergesidir" (Y.Arafat, Pravda 23.7.1982). "Sovyetler Birliği bize diğer 'büyük güçlerin' vermeye yanaşmadığı diplomatik politik ve askeri yardımı yapıyor. Moskova'nın İsrail ve ABD'ye yaptığı ikazların hiç te hafife alınmaması gerektiği kanısındayım" (İbrahim Sus FKÖ Fransa Temsilcisi, Le Monde 10.6.1982).

Dünya çapında böylesi güçlü dostları olan Filistin halkı, haklı savaşında yalnız değildir.

Ortadoğu'da en fazla ezilen halklardan biri olan Kürt halkı bu haklı ve onurlu mücadelesinde bütün gücüyle Filistin halkının yanındadır. Kürt ve Filistin halklarının sorunları ortaktır. Onlar dünya üzerinde aynı düşman (emperyalizm ve işbirlikçileri) tarafından ezilip sömürülüyorlar. Hiç kuşkusuz onların dostları da ortaktır. İki halktan birinin mücadelesinin zafere ulaşması, diğeri için de zaferdir. FKÖ bugün Beyrut'u terketti. Ama Filistin savaşçıları zafere dek savaşmaya devam edeceklerine and içerek ayrıldılar. Topraklarından kovulmuş Filistin halkı Ortadoğu'nun çeşitli ülkelerine dağılmış bulunuyor. İşgal altındaki topraklarda yaşayan Filistinliler var. Şunu unutmuyalım bu savaşta, Filistinli çocuklar öldüler, yaralandılar. Evlerinin yıkılışını, ana baba ve arkadaşlarının İsrail bombaları altında can verişlerini gördüler. Onlar ve bir bütün olarak Filistin halkı, emperyalizmin desteğindeki Siyonist canavarlığı unutmuyacaklardır. Bu uzun savaşta elbette kazanacak olan Filistin halkı olacaktır.

Pêşmergeyên Mêrxas Zora Dijmîn Dîbîn

Dî roja 18.7.1982'an da Komîta Navbendîya PDKî û nûnerên Komela Zehmetkêşên Kurdistan bî hevra civinek pêk anîn. Dî cê cwinê da bryar hat girtin ku, vîr şunda dîji kevneperestîya hukumeta Xumeynî ev herdu rêxistin wê hêzên xwe bikin yek, armanca wan jî bo Demokrasi li hemû İran û jî bo autonomî li Kurdistanê.

Jî ber hebûn û hovîtiya hukmeta İran sekreterê PDK-î Dr. Abdurrahman Qasimlo bî alikariya Radyoya "Dengê Kurdistan" jî pêşmergeyan ra bangek şand, Qasimlo gotiye ku, dî nav van rojan da dijmin wê êrişên xwê zêde bike, jî ber vî yekê pêvîste hêzên pêşmergeyan hertim huşyar û amade bin.

Lî Kurdistanîna İran, gelê Kurd hertim piştgirtî û alikariyeye mezin jî bo serketa tekoşinê nişan dide. Jî ber vî yekê pasdar û leşkerên hukumeta İran zû-zû nikarin piştî pêşmergeyan binin erdê, pêşmerge bî gernasî û mêrxasî radiwestin. Tenê dî navbera rojên 15 û 25'ê meha Temuzê da bî destê pêşmergeyan nêzkaya 1000 leşker, pasdar û kesên noker (xayîn) hatin kuştin û birindar bûn. Pîr çek-silah û ganimet ketin destê pêşmergeyan. Lî hemberî vî yekê tenê 40 pêşmerge şehit ketin.

Lî jêr lî ser rewşa Kurdistanîna İran çend deng û behsên nû hatine weşandin. Me ev nûçena jî ber programên Radyoya Dengê Kurdistan girtin.

SERDEŞT— Dî roja 15.7.1982'an da pêşmergeyan û hevalbendên Mucahitên Gel bî hevra êriş birin lî ser qışleke hukmetê. Lezekî şunda ew qışla kete destê pêşmergeyan. 11 leşker jî hêsir (dil) bûn. Paşê pêşmerge bî sîru ta (marş) "Ey Raqib" va vegeyirane şuna xwe. Dî vî şerî da, 10 heb G3, 1 tanksavar, 4000 gulle, 30 jarjor û gelek tiştên mayin ketin destê pêşmergeyan.

BUKAN— Pêşmergeyên partiyê dî roja 17.7.1982'an da çûne lî nav bajarê Bukan. Wan dor lî bajar girt, vî şerî jî seet 3 piştî nivro heta 10'ê êvarê ajot. Dî vî şerî da 5 pêşmerge şehit bûn. Disa dî vî şerî da 47 kes ças û 126 kes jî leşker, pasdar hatin kuştin.

PIRANŞEHİR— Dî rojên 13-14.7.1982'an da lî hêla bajarê Piranşehir dijmin bî hemû hêzên xwe va êrişî lî ser pêşmergeyan kir. Dî şer da hêzên dijmin bî lez şunda vegeyiryan û

reviyan. Jî wana 500 kes hat kuştin û birindar bûn. Dî vî şerî da jî "Hêza Aware" 22 pêşmerge şehit ketin. Nêzkaya laşê 30 kes çend rojan lî eniyê (cephê) ma û paşê pêşmergeyan destûr dan ku, wan bîdine bajarê Piranşehir.

Dî roja 17.7.1982'an da heval Qasimlo û endamên Buroya Siyasi va çûne şuna şer. Vî bî pîz mam û nasên şehidan va deng kir, bî gundiyan va hevra peyivî.

MEHABAT— "Hêza Mihemed (Pêşewe)" riya Mehabat û Urmîyê xistin bin bandura xwe. Erebeke pasdaran dan ber gullan û 4 kes kuştin. (22.7.2982)

Dî roja 28.7.1982'an da pasdaran Xumeynî zeviyên lî dorberê Mehabatê dan ber êgir û şewitandin.

SAQIZ— Pêşmergeyan dî roja 3.7.1982'an da riya bajarê Senandaj û Saqz girtin rê hildana bin kontrola xwe. Wan dî

vî rê da erebeke şekir barkirî, teslim girtin.

Dî roja 18.7.1982'an da leşker û pasdaran êrişî buroya Partiyê kirin. Paşê pêşmerge û hevalbendên Fedayiyên Gel bûne yek lî dîji wan dest bî şer kirin. Dî vî şerî da 15 leşker hatin kuştin.

LI KURDISTANA BAKUR
Dijmin dî roja 11.7.1982'an da, bî top-tank û bî helikopter êrişeke mezin daye lî ser gundên vî hêlê. Dî şer da helikopter tê xirabkirin û 10 leşker jî tîn kuştin.

SENEDEJ— Destek (gurrup) pêşmerge dî roja 13.7.1982'an da erebeke ças, leşker û pasdaran didine ber gullan û hemûyan dî carekê da dîkujin.
MERIVAN— Nêzkaya 500 pasdar û ças dî roja 12.7.1982'an da êrişî lî ser pêşmergeyan dîkin. Paşî 9 seetan leşkerên Xumeynî direvin û jî wana 40 kes dî rê da tîn kuştin.

KERMANŞAH— Dî roja

17.7.1982'an da pêşmergeyên "Hêza 20", bî alikariya pêşmergeyên hêza Merivan jî du aliyon va êrişî leşkerên Xumeynî dîkin û çend çadrên (kon) dijmin dîdin ber êgir, dî dawiyê da jî 10 leşkeran dîkujin. Dî dawiyê da 6 heb G3, 2100 gulle yê G3, 63 tîfingên masînen giran, 30 heb bombeyên desta û gelek hacetên leşkerî pêşmergeyan hildan bin destên xwe.

BANEH— Leşkerên Xumeynî dî roja 3.7.1982'an da êrişî gundên lî dorberê Baneh dîkin û gundan didine lî ber gullan. Ewana pîr mange, pez, dewar dîkujin. Vî carekê ew dîçin lî nav gund 2 jinan (pirek) dîgrin û dîxwazin dest bavêjne namûsa wan. Lê ew jinan dîkin-nakî jî bela wan xwe neparêzin û dî dawiyê da jî nek dî bin eziyet û lêdanên giran da din (har) dibe.

■ ■ ■

«Tedaviyle kurtarılabilecek birçok insan ölüyor»

İran Kürdistanı'na giden ve 6 hafta kaldıktan sonra dönen bir Kürt doktoru bir bildiri yayınlıyarak Alman Kamuoyunun dikkatini ülkemizin bu parçasında mücadele veren halkımızın bazı sorunlarına çekti. Bildiride özetle şöyle deniliyor:

"İran Kürdistanı'nda oldukça zor koşullar altında bir hastane inşa ettik. Bu iş orada olağanüstü önemde görülüyor. Çünkü hastaların tedavi gördüğü bir yerdir burası. Hastane 32 yataklıdır. Çatışmalar 4 günden fazla sürerse tüm yataklar doluyordu. Zaten genellikle hastaların sayısı yataklardan fazlaydı. Bu yüzden de hemşireler köylere gidip hastalar için yatak sağlıyordu..

"Uzun zamandan beri Tahran hükümeti Kürt bölgesine ekonomik ambargo uyguluyor..

"Çatışmalar sırasında genellikle peşmergeden çok, sivil halktan şehit düşen oluyor. Sadece benim orada bulunduğum 6 haftalık sürede 276 kişi şehit edildi. Gene bu süre içerisinde KDP'nin 152 üyesi hükümet tarafından kurşuna dizildi. Ve KDP'nin yaptığı açıklamaya göre son iki yılda 14 bin kişi katledildi. Bunların üçte ikisi değilse bile yarısı ağır yaralı değildi. Eğer gerekli tıbbi malzemeye sahip bulunulsaydı bunlar kurtarılabiliirdi.

"Sorunlardan bir tanesi de yaralı ve hastaların taşınmasıydı. Biz hastaların araba, jeep veya traktörle taşınması için ön-

celikle yol yapmaya mecburduk. Yazın Mahabat çevresinden hastaneye hasta getirebilmek için 2 gün, Piranşehir bölgesinden 10 gün ve Kermaşah bölgesinden 15 gün yol katetmek gerekiyor. Kışın yağmurlu ve karlı havada ise Mahabat çevresinden 5, Piranşehir'den 15, Kermaşah'tan ise 40 güne kadar yolculuk yapılması gerekiyor..

"Almanya'da 500, İran şehirlerinde 5000 ve Kurtarılmış Kürt bölgesinde ise yaklaşık 4 milyon kişiye tam teçhizatlı bir doktor düşüyor.."

Onbinler Birlikte Haykırdı :

KAHROLSUN FAŞİST DİKTATÖRLÜK

Faşist cuntanın iktidarı ele geçirmesinden sonra gerçekleştirilen en güçlü ve geniş protesto eylemi 8 Mayıs günü Duisburg'da yapılmıştı. Kuşkusuz F.Almanya'da bulunan demokratik örgütler açısından bu bir başarıydı. Gerçi aynı başarı daha sonra yapılan 10 Haziran Barış Yürüyüşünde sağlanamadı ama demokratik örgütlerdeki genel eğilim 12 Eylül'ün güçlü bir biçimde protesto edilmesi biçimindedeydi.

Bu amaçla demokratik örgüt ve gruplar arasında görüşmelere başlandı. Açık söylemek gerekirse görüşmeler sırasında küçümsenemeyecek güçlükler ve olumsuzluklar görüldü ve çoğu zaman toplantılar verimsizleşti. Gerçi aralarında önemli görüş ayrılıkları bulunan ve yıllarca buna paralel olarak mücadele vermiş olan örgütlerin ortak noktalar üzerinde anlaşmaya varmaları oldukça güçlü. Ama buna rağmen kısır çekişmelere meydan verilmesi, duygusal bir yaklaşımla bir çok basit sorunun büyütülmesi ve toplantıların verimsizleştirilmesi de haklı gösterilemez.

Yeri gelmişken sık sık tekrarlanan ve tüm anti-faşist güçlerce de iyi bilinen bir gerçeği burada yenilemekte yarar görüyoruz. Bu görüşmelerde başarılmak istenen uzun vadeli, kalıcı ve iktidarı almayı hedefliyen güçbirliği veya cephe değildir. Yapılmaya çalışılan, demokratik örgütlerin somut bir eylemi birlikte ve güçlü bir biçimde gerçekleştirebilmeleridir. Kuşkusuz bu tür eylemlerin başarılmasının kalıcı güçbirlikleri ve giderek cephelerin kurulmasına da yararı dokunur ama esas olarak üzerinde durulan sorun bu değildir. Bu ikisinin nitelik itibarıyla birbirinden çok farklı olduğu gözardı edilmemelidir. Her ne kadar böylesi somut eylemlerin ilkeli olması zorunluluğu bir gerçek ise de, sanki kalıcı bir güçbirliği veya cephe oluşturulmak isteniyormuşçasına, bazı noktalarda ısrar etmek, özünde eylemin gerektirdiği sorumluluktan kaçınmak veya başka nedenlere dayanan dar grupçu, sekte tavırları ön plana çıkarmaktır.

Şurası açıktır ki bu toplantılara katılan ve ortak bir eylemin gerçekleştirilmesi için çabalayan örgütler, azami programlarını savunamayacaklarının bilincindedir. Ayrıca ortak metinlere imza atan hiç bir grup veya örgüt, azami program ilkelerinden ve farklı olan temel düşüncelerinden vazgeçmiş te sayılamaz. Bu nedenle de bu noktalarda yapılacak spekülasyonlar eylem birliğinin hayata geçirilmesi çalışmalarına zarar verir.

Toplantılara katılan ve faşizme karşı mücadelede kendilerine görev düşen bütün grup ve örgütler dönemin özelliklerini iyi hesaplamak zorundadırlar. Türkiye'de oyun oynanmıyor. İşbaşına gelmiş olan faşist cuntanın ne yaptığı ve nereye varmak istediği ortadadır. Bugün işçi sınıfının, köylülerin, aydınların, küçük esnaf ve

sanatkarın karşı karşıya bulunduğu sorunlar açıktır. Yurt dışında bulunan demokratik örgütlerin yerine getirmeleri gereken önemli görevlerin bulunduğunu belirtmeye gerek yok. Faşist cuntaya karşı yurtdışında mücadeleyi güçlü kılmak, onu teşhir etmek çalışmalar sırasında öncelikle göz önünde bulundurulması gereken bir görevdir. Bu görevin gereği gibi yerine getirilmesi yalnız dış ülkelerde cuntaya karşı daha geniş kitlelerin ve demokrasi güçlerinin harekete geçirilmesini sağlamaz, aynı zamanda Türkiye ve Kürdistan'da faşizmin yarattığı ağır baskı koşulları altında bulunan yığınlarla da maddi ve moral destek kazandırır.

nın acımasızca döndürüldüğü, açlık ve yoksulluğun arttırıldığı bir dönemdir.

Öte yandan faşist cuntanın iktidarda bulunduğu 2 yıllık sürede karşı karşıya kalınan baskı ve zulme rağmen, kitlelerin olup bitenlere seyirci kalamıyacağına açık bir göstergesi oldu 11 Eylül eylemi. Alanları dolduran onbirlerce kişi, grev ve toplu sözleşme hakkının gaspedilmesine, peşpeşe zam yapılmasına, işsizliğe, idam ve işkencelere ve Türkiye Kürdistanı'nda sürdürülmekte olan irkçifaşist terör izin verilemeyeceğini bir kez daha gösterdi. Onlar, emperyalizm ve bir avuç tekeli sermaye grubunun çıkarları uğruna milyonlarca insana açılan savaşın haksızlığının, faşist cuntanın sömürü ve

Yukarıda değinilen bazı olumsuz tavırlar nedeniyle her ne kadar toplantılar uzun sürdü ve sonuç alınmasında güçlüklerle karşılaşıldıysa da sonuçta ortak bir platform üzerinde anlaşmaya varılması ve 2. yılını doldururken faşist cuntanın ortaklaşa bir eylemle protesto edilmesi önemli bir başarıdır.

11 Eylül günü Frankfurt'ta yapılan yürüyüşe 30 bin dolayında kitle katıldı. Miting alanına toplanan ve kilometrelerce yürüyüş yapan onbinlerce işçi ve aydınımız bundan iki yıl önce yönetimi işgal eden faşist generaller çetesine karşı protesto seslerini yükselttiler. Onlar, geçen iki yıllık dönemin Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki işçiler, köylüler, aydınlar ile esnaf ve sanatkar için karanlık bir dönem olduğunun bilincine yürüdüler ve haykırdılar. Bu karanlık dönemki her türlü demokratik hak ve özgürlüğün ayaklar altına alınıp çiğnendiği, işkence çarkı-

soygun düzeninin silahlı ve kanlı bekçisi olduğunun bilinci içerisinde protesto seslerini yükselttiler.

Bu eylem de açıkça göstermektedir ki, faşist cunta meydanın boş bırakıldığını ve sonuna kadar istediği gibi at oynatabileceğini sanmamalı. Bugün Türkiye'de kitleler sessiz gibi görünüyorsa da onların faşizme ve emperyalizme karşı olan kını günden güne büyüyor. Elbette halklarımız kendilerine azgınca saldıran ve hayatı cehenneme çevirenlere karşı gür sesleriyle günü geldiğinde haykıracak ve hak ettikleri dersi verecektir. İşçi sınıfının ve diğer emekçi halk yığınlarının sesi burjuvazinin Amerikan marka top seslerinden kat kat gür olacaktır. Ülkeyi kan gölüne çeviren, emperyalizme peşkeş çeken, Kürdistan'ı askeri bir kışlaya döndüren ve emperyalist çıkarlar uğruna atom savaşı macerasına girmeyi bile düşünen fa-

şist generaller ve efendileri o gün yok olup gideceklerdir.

Yürüyüş sırasında sürekli olarak cuntayı protesto eden sloganlar haykırıldı. Miting alanında ise yapılan konuşmalarda faşist cuntanın geliş nedenleri ve giriştiği eylemler ve en son olarak hazırlanmakta olan Anayasa üzerinde duruldu. Bu anayasanın faşist düzene geçirilmek istenen bir kılıf olduğu ve demokratiklikle bir ilgisi bulunmadığı vurgulandı.

Konuşmacılardan birisi olan Alman Gazeteciler Sendikası Genel Başkanı Eckart Spoo Türkiye'de faşist cuntanın iktidara gelişinde, ABD emperyalizminin ve NATO'nun oynadığı rol üzerinde durdu. Emperyalizmin, çıkarları tehlikeye girdikçe faşist rejimleri işbaşına getirdiğini, Şili ve Türkiye'nin buna birer örnek olduğunu belirtti. Federal Alman hükümetinin de bir yandan edmokrasiden bahsederken, diğer taraftan Türkiye'de insan haklarını en acımasız bir biçimde çiğniyen faşist cuntaya her türlü desteği sağladığını ve bununsa onun demokrasi anlayışının ne olduğunu açık biçimde ergilediğini söyledi.

Daha sonra yürüyüşe katılanlar adına hazırlanan ortak konuşma Kürtçe ve Türkçe olarak okundu.

Ayrıca miting alanında bulunan ses sanatçıları da Kürtçe ve Türkçe türküler, marşlar okudular.

Başarılı biçimde geçen miting olgunca bir hava içerisinde son buldu.

Eylemin başarılı geçmesi faşist cunta ve onun yordakçılarını telaşa düşürdü. Türkiye'de hertürlü demokratik hak ve özgürlüğün yok edilmesini bu yüzden de insanlara baskı ve terör uygulanmasını yerli görmüyor faşist güçler. Onlar Federal Almanya'da da işçilerin demokratik haklardan yararlanmasını istemiyorlar.

Faşist cuntanın özellikle Hürriyet gazetesi kanallıyla gerçek dışı haber yayarak aklı sıra işçileri korkutmaya kalkışması kemalizme ve "Türklük" gibi zirvalara karşı yürüyen insanları "Türklüğün neresinde?" ve "Atatürk'ün resmini taşımadılar" gibi gülünçlüklerle suçlamaya kalkışması faşist cuntanın aczinin bir belirtisidir. Ama korku onları kurtarılmayacaktır. Kitlelerin büyüyen nefreti bunu yeterince kanıtlamıyor mu?

CUNTA LI WELATÊN DIN JI HAT LI WELATÊN DIN JI HAT PROTESTOKIRIN

İsal çawa li Elmanya Federal, wu san ji li gelek welatên din, wek Frense, Swêd û Yunanistanê ji cuntaya faşist hat protestokirin. Li Ewrûpê li hemberî hovîti, kuştin û lêdanên vê diktatoriya faşist roj bi roj dijayetike (muhaletet) mezî pêk tê. Bi hezaran Tirk, Kurd û kesên biyani bi hevra isal pîr civin, meşin û karkerên politik li dji cuntaya faşist ajotin. Zordestiyên li ser gelên Tirk û Kurd roj bi roj tuj û fire dibin. Hemû ev yeka harbûn û dinbûna generalên faşist nişani me dide. Îro nijadperestî, şovenizm û kevnepereştiya ku li Kurdistanê Tirkîyê dajo, rast-rast (direk) hebûna gelê me hildaye pê-

B. ALPTEKİN'İN TUTUKLANMASI TEPKİYLE KARŞILANDI

İlticacı Behçet Alptekin subat 1982 tarihinde, faşist cuntanın iade istemi üzerine, Federal Alman makamlarınca gözaltına alınmıştı. Halen tutuklu bulunan Alptekin, 12 Eylül darbesinden sonra Türkiye'nin Avrupa ülkelerinden, "soygun, gasp ve adam öldürme" olaylarına karıştığı gerekçesiyle iadesini talep ettiği yüzlerce kişi arasındadır.

Geçtiğimiz iki yıl içindeki gelişmeler, ileri sürülen iddiaların asılsız olduğunu; asıl amacın, cuntanın kanlı ellerini yurtdışına da uzatmak olduğunu açığa vuruyor. Berlin mahkemesi, "adam öldürme" gerekçesiyle iadesi istenen bir Kürt ilticacının mahkeme sonucu suçsuz olduğunu tespit ederek iade istemini geri çevirdi.

Cuntanın amacının yurt dışındaki ilerici, yurtsever insanları bu yolla ölüm ağına düşürmek, yurt dışındaki işçiler üzerinde korku ve tedirginlik yaymak olduğu bilinmesine rağmen pek çok Alman mahkemesi ve makamları, halen Türkiye'deki faşist yönetimin yasalara bağlı olduğu, insan haklarına saygılı davrandığı savından hareket ederek Kürt ve Türk ilticacılarının müracaatlarını redediyor. Onları ölümün kucağına gönderiyor.

1981'de Hanau makamları tarafından Türkiye'ye gönderilen bir Kürt ilticacı, dönüşünden kısa bir süre sonra öldürülmüştü.

Frankfurter Rundschau gazetesi, 18 ağustos tarihli sayısında, İsviçre makamları tarafından iltica talebi rededilen ve Türk makamlarına teslim edilen sendikacı Sevim Akbaş'ın işkence sonucu öldürüldüğünü yazıyordu.

İadesi istenen Behçet Alptekin'i ve daha yüzlerce yurtsever Kürt ve Türk'ü aynı akıbet bekliyor.

Behçet'le Dayanışma Sürüyor

KOMKAR, kamuoyuna, milletvekillerine yaptığı açıklama ile, Behçet'in ölü-

me gönderilmemesi için dayanışma çağrısında bulundu. Başta KOMKAR üyesi dernekler olmak üzere pek çok yerli ve yabancı demokratik kuruluş ve kişi adalet bakanına gönderdiği mektup ve telgraflarla Behçet'in serbest bırakılmasını, iade edilmemesini talep ettiler; bağış göndermek suretiyle dayanışmada bulundular. Şu ana kadar toplam 1200 DM bağış yapılmıştır.

Die Neu, Die Tageszeitung gibi demokratik basın organları olaya yer verdi, Alman makamlarının tavrını yerdiler. Birçok örgüt de dayanışma seslerini yükseltti.

Dayanışma gösteren Örgüt ve kişiler

İFA-Uluslararası Yabancı İşçi Dernekleri Forumu, Frankfurt Hukuksal Yardım Komitesi, Hesen Yabancılar İnsiyatifî, İAF-Yabancılarla Evli Alman Kadınlar Birliği, Uluslararası Af Örgütü'nün çeşitli şubeleri, Yeşilciler Göttingen bölgesi Yönetim Kurulu, Göttingen Üniversitesi Öğrenci Cemiyeti, Cumhuriyetçi Avukatlar Derneği, DKP-Schaumburg ve Aachen, Diakonisches Werk Duisburg, Aachen'dan şu örgüt ve gruplar: Teknik Yüksek Okulu Öğrenci Birliği ve Yabancı Öğrenciler Temsilciliği, Demokratik Kadın İnsiyatifî, Alman Barış Birliği, Alman Komünist Partisi (DKP) Yüksek Okul Grubu, El Salvador Komitesi, Die Falken-Almanya Sosyalist Gençliği, Federal Almanya-Küba Dostluk Derneği, Federal Almanya-Vietnam Dostluk Derneği, Guas-Arap Öğrencileri Birliği, Yunan Topluluğu, JUSO-Genç Sosyalistler Yüksel Okul Grubu, Barış Silahsızlanma ve İşbirliği Komitesi, Kürt Öğrenci Derneği (KSSE), Marksist Öğrenci Birliği Spaptaküs, Filistin Öğrenci Derneği (PSV), Sosyalist Yüksel Okul Birliği (SHB), Türk İşçi ve Öğrenci Derneği (FİDEF üyesi), Kişiler: Anton Dierl (Yazar), Akira Peters, Heinke Keblawi, Klaus-Peter Wolf.

şiya xwe. Hêzen kolonyalist bî hemû cure û tehrên zordestiyê va carke dîn dixwazin gelê me qir bikin.

Li Frensê bajarê Parisê dî roja 11.9'an da bî sedan kes li dji cuntayê meşîyan û cuntaya faşist protesto kirin. Berî des pêkirina meşîne sempatanên PSKT'yê bî zmanê Tirkî-Frensî bî hezaran belavok dî nav karkerên Tirk, Kurd û biyani da belav kirin.

İsal li Swêdê ji bî hezaran jin-mêr, zar-zê çên xwe va li dji cuntayê meşîyan. Federasyona karkerên Kurd bî xurtî û fîretî dî vê meşîne da cihê xwe girt.

Dî roja 12.9.1982'an da Komela

Karkerên Kurdistan ya Demokratik û Komita ji bo Tirkîyê Demokrasi li Norwêç bî hevra li pêşîya balyozxana Tirkîyê civineke protestoyê saz kirin. Dî vê civinê da nêzkaya 90 kesî beşdar bû.

Disa wê rojê danê evarê Rêxistina Nawnetewîye Efurîyan şevê çêkir. Dî şevê da sekreterê Yekîtiya Sendikayên Azat-İvan Nolsdn ji ci girt. Nûnerê Komela Karkerên Kurdistan ya Demokratik dî şevê da peyivî, li ser zordestiyên cuntaya faşist sekini û hatina 2 saliya cuntaya faşist li Tirkîyê protesto kir.

FAŞİZMİN İŞKENCE ÇARKLARINDAN GEÇEN KÜRDİSTAN'LI BİR GENÇ ANLATIYOR :

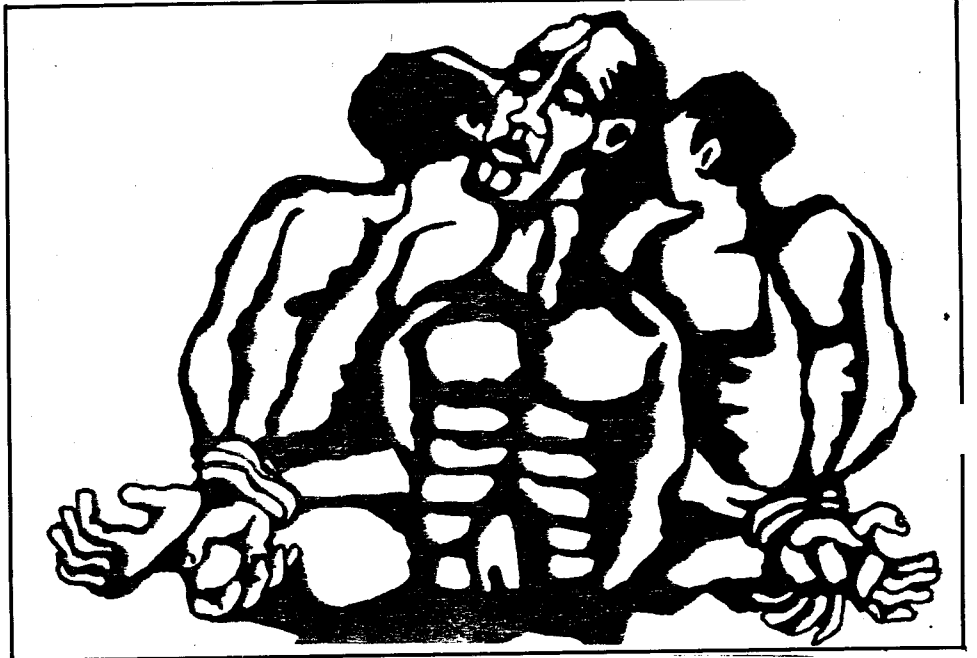
Faşist generallerin darbesinden hemen sonra içeri alındım. Ve içerde, yüzlerce devrimci, demokratın gözaltında olduklarını gördüm. Bu sadece 4 nolu gözaltındaki insanlardı. Ve o dönem 1 no'ludan 5 no'luya kadar gözaltı ve tutukevleri vardı. Tüm bunlar yetmiyormuş gibi, askeri sinemalar, okullar doldurulmuş bulunuyordu. Artık bu insanları yeni zorluklar bekliyordu. Kimisi işkencelerde ölecek, sakat kalacak, kimisi de yıllarca hapisane dehlizlerinde ömürlerini bitireceklerdi. 12 Eylül'den beri, dışarda halkımıza, içerde onların öz evlatları aydınlarına, devrimci, demokrat insanlarına karşı alabildiğine korkunç davranıyorlardı. Bu gözaltındaki insanların çoğu yerde yatırılıyor, yemek ve ekmek ise ölmeyecek kadar veriliyordu.

Tüm bu güç koşullar içerisinde iken hergün onlarca insanın gözü bağlanıyor, polis jiplerine bindirilerek işkencehanelere götürülüyorlardı. Ve bitmez tükenmez işkencelere tabi tutuluyorlardı. Ve birgün benim de içinde bulunduğum bir liste okundu, hazır bulunmamız istendi. Biraz sonra da tek tek dışarı çağrıldık, karanlık bir odaya sokulduk. İçerde göz gözü görmüyordu. Ancak, sivil polislerin olduğunu biliyorduk. Çünkü daha önce gidip gelen arkadaşlarımıza da aynı şeyler yapılmıştı. Burada gözlerimiz özel olarak hazırlanmış bir bezle bağlandı. Yaklaşık 10-12 arkadaşlık, peşpeşe tutulmamızı istediler. En önde bir sivil unsurun refakati ile, bizi işkencehaneye götürülecek jiplere doğru yürüyorduk. Ve nihayet jiple bir hayli gezdirildikten sonra, çakıllı bir yerde indirildik. Yine peşpeşe tutularak biraz yürüdük. Zemini düz olan bir yere getirilmişti. Ve burası, yüzlerce devrimcinin aklını yitirdiği, sakat kaldığı veya öldüğü işkencehaneydi. Üstümüz arandı, paralarımız, kemerlerimiz alındıktan sonra tek tek isimimiz yazıldı. O ara ben de ismimi söyledim. Karşımda olduğunu tahmin ettiğim biri bana dönerek "seni çoktandır bekliyoruz, nihayet geldin" demesiyle beraber, kafama ve sırtıma joplar yemeye başlamıştım bile. Oysa daha işkence odasına da alınmış değildim. Nihayet hepimiz bir salona götürüldük. Çeşitli yerlere oturtulduk. Öksürük ve inilti seslerinden, burada çok sayıda insanın olduğu belliydi. Ve insanın tüylerini ürperten bir çığlık sesi geliyordu. Bu sesin insan beyni üzerinde bıraktığı etki ve acıma duygusunu yazılı olarak tarif etmem imkânsız gibi.

Biraz sonra ben ve ... adlı bir arkadaş çağrıldık. Onların çağırıldığı sese doğru yürüdük. Kolumuzdan tutarak, bizi birkaç metre ötedeki bir odaya götürdüler. Burada lastik veya kum torbası olduğunu tahmin ettiğim şeylerle sürekli sırtımıza vuruyorlardı. Yüzüstü yere yatmış ve acılara tahammül etmeye çalışıyorduk. Bu birkaç sefer böyle devam etti. Gece içeri giren bir yetkili benim ... adındaki kişi-

lerin ellerinin arkadan bağlanmasını istedi. Bunun komutanlığın emri olduğunu söyleyip gitti. O gece sabaha kadar uyuyamadım, zaten uyumak da olanaksızdı. Gece yatarken bile birçok insan işkencenin psikolojik etkisi ile çığlık atıyordu.

Burada bulunduğum 15 günlük sürede birkaç sefer işkenceye alındım. El parmaklarıma, ayak parmaklarıma, kulak memelerime ve diğer organlarıma cereyan bağlanıyordu. Hepimiz saatlerce feryat ediyorduk. Genellikle TKSP ile ilgili soruların yanı sıra, yurtdışında çıkarılan Dengê KOMKAR ve Roja Nu gazeteleleriyle kimlerin ilişki olduğunu, yurt içine nasıl girdiğini ve kimler tarafından dağıtıldığını soruyorlardı. Diğer taraftan, ailemden birden fazla kişinin aranıp ta yakalanmaması, işkenceci polisleri iyice kudurtmuştu. İşkencenin bıraktığı acının yanı sıra, işkence esnasında duyduğum aşırı susuzluk ve ağızda sakızlaşma da dışarı tükürmek istediğim ama birtürlü tükürmeyip, elimle almak zorunda kaldığım tükürük ..

Burada sadece fiziki işkence yapılmakla kalmıyor, aynı zamanda psikolojik olarak da işkencenin alâsi yapıyor. Birgün çağrılarak, oda kapısının camından içeriye bakmamı ve içerde yatan ölüyü tanıyıp, tanımadığımı istediler. Camın her tarafı boyanmış, sadece iki göz yeri bırakılmıştı. İçerde elektrik ışığı altında yatanın, Cafer Cangöz adındaki bir köylüm olduğunu gördüm. Kendilerine tanımadığımı söyleyince, benim de akibetimin böyle olacağını söylediler.

Yine birçok insanı idam sehpalarına götürerek beyaz gömlekler giydireyor, boğazlarına ip geçiriyor ve idam edeceklerini söylüyorlardı. Bu hernekadar görünüşte basit gibi görünüyorsa da "işkencede son nefesini" verecekler için, büyük bir

psikolojik yıkım yöntemidir. İşkencelerden işkence beğendiğim! bu yerden 15 gün sonra çıkarılarak gözaltına götürüldük. Burada çok şeylere tanık oldum.

Bir gün Urfa'dan getirilmiş bir grupla karşılaştım. Bu gruptan bir çok insanın ağızında diş kalmamıştı. Bunlardan biri Urfa ilinde önemli bir devlet görevi üstlenmiş ... adındaki CHP'li idi. Bana şöyle demişti: "Urfa M. Komutanlığı binasında işkenceye alındım. Günlerce işkenceye maruz kaldım. Yanımda kardeşim de vardı. Birgün işkence ağrılarına dayanamaz oldum, göz bağlarımı sert bir şekilde çekerek kopardım. Bana işkence yapanların herbiri bir tarafa geçerek, yüzlerini sakladılar. Ancak bunlardan ikisi yakın komşum oldukları için tanıdım."

Ve buradan mahkemeye çıkarıldık Tutuklanıp 2. nolu Tutuk ve Ceza evinin hücrelerine konulduk. Kaldığımız hücre altı üstü iki yataklıydı. Ancak burada 5 kişi kalıyordu. Bu hücre, insan sağlığını olumsuz yönde etkileyecek tüm olanaklarla hazırlanmıştı. Burada 20 gün kaldık-

tan sonra 5. nolu diye bilinen yeni yapılmış Bağlar Ceza ve Tutukevine götürüldük. Burada polis işkencesini aratmayacak, daha da katmerli işkenceler yapılıyordu. Kaldığımız koğuşun karşısında çocuk koğuşu bulunuyordu. Ve bu koğuştaki birçok çocuk, aranan ağabeyleri, babaları için getirilmişlerdi. Birçoğu da Türkçe bilmedikleri için, koğuşta Kürtçe konuşmak zorundaydılar. Ve bunun için birçok defalar onların tümünü falakadan geçirmişlerdi. Yine birçok tutuklu koğuştan dışarı çıkarılıyor, hücreye götürülüp günlerce işkence yapıyor, aç ve susuz bırakılıyorlardı. Askeri eğitim bahanesiyle koğuştaki tutuklular havalandırmaya çıkarılıyor, askeri marşlar söylattiriliyor,

(Devamı 13. Sayfada)

LI DIJÎ FAŞİZMÊ TEKOŞINA KOMKAR'Ê DIMEŞE

Paşi hatina cuntaya faşist dî roja 12 îlon 1980'an da li Tirkîyê û Kurdîstana Tirkîyê li ser gelên me zordestîke hin ji huşkir û hovtir ajot. Paşi vê bela reş 2 sal bu hîrin, lê iro ev zordestî û lê danên faşist hin ji zêtir dibîn.

Ji destpêkê vir da, Federasyona Komelên Karkerên Kurdistan li Elmanya Federal-KOMKAR li diji vê cuntaya faşist li hemû warên tekoşinê da pir xebat pêkani. Di wan xebatan da karkerên Kurdistan bi aktîfî û bi jêhati cih girtin. Wan li hemû bajar, navçe û hêlên Elmanya Federal bi tehreki şoreşvani diji vê sazûmana generalên faşist şer kir. Ev şer û tekoşina iro bi tehreki hin ji firetir dajo.

Redaksiyona Dengê KOMKAR heta nîha li diji vê cuntaya faşist bi destê KOMKAR çî xebat hatina pêkanin, hemû ev xebatana gihandin hev, xal bi xal li jêr rêz kir û vê nîvîsarê pêşkêşî guhdariya xwendevanan dike:

* KOMKAR, paşi hatina cuntaya faşist di rojtira din, bi zareki huşk va cuntaya protesto kir. Ji bo vê yekê belevokek bi zîmanê Tirkî, Elmani, Frensi û İngilîzi-hat çapkîrîn.

* Sê roja şunda KOMKAR'ê bangî (gazi) hemû rêxistin û komelên Kurd-Tirkîr ku ji bo vê cuntaya faşist hevra protesto bikin û hevra kar bikin. Paşi vê bangê 8 rêxistin gihiştin hev û di warê xebatê da 7 rêxistina baweriyên xwe kirin yek.

* Kovara Dengê KOMKAR, hejmara 20'an da li ser hatina cuntaya faşist di rûpela pêşin da "ROJ ROJA QÎRETE YE" bi vi navi va bendek çap kir. Di kerîki vê bendê da dihat gotin ku: "...Lê ev yek ji heye ku, gelê me di diroka xwe da, pir caran hîrç û hovitiya van zalman ditiye. Gelê me pir caran hatiye qirkîrîn, lê ji destê wan nehatiye ku pêşiyê li tevgera azadiyê bigîrîn, agirê şoreşgerî li Kurdistanê vemîrînin. Ew, vê carê ji nîkarînin..."

* Çawa KOMKAR'ê, wusan ji hemû komel, komite û kesên ku bi KOMKAR'ê ra kar dikin li diji cuntaya faşist despêkirin bi xurtî rawestînin. Di vi wari da li Berlina Rojava meşîneke mezîni di navbera rêxistinên Tirkî û Kurda hat amadekirin. Ser 2000 kes di vê meşinê da beşdar bû. Meşinê di roja 20.7.1980'an da despêkir û Komela Karkerên Kurdî di vê meşinê da bi çalaki ci girt.

* Di roja 27.9.1980'an da li bajarê Kolnê hevalbendên 8 rêxistinên Tirkî û Kurdî meşîneke pir mezîni pêkanînin. Di meşinê da nêzkaya 3000 kesan li diji cuntaya faşist dengê xwe bi hevra bilind kirin û cuntaya sosret kirin. KOMKAR bi hemû hêzên xwe va di vê rojê da li diji cuntayê meşiya.

* Di hejmara 21'an da, di kovara Dengê KOMKAR'da bi Tirkî bendekî dirêj bi navê "Faşist Diktatorîluk de Çökecektir" (Diktatorîya faşist ji wê hilweşe) hat weşandin. Di vê benda dirêj da hemû aliyên va hatina vê cuntayê, rewşa Tirkîyê û hine pîrsên yekîti û eniyê yek-yek hatibûn diyar kirin.

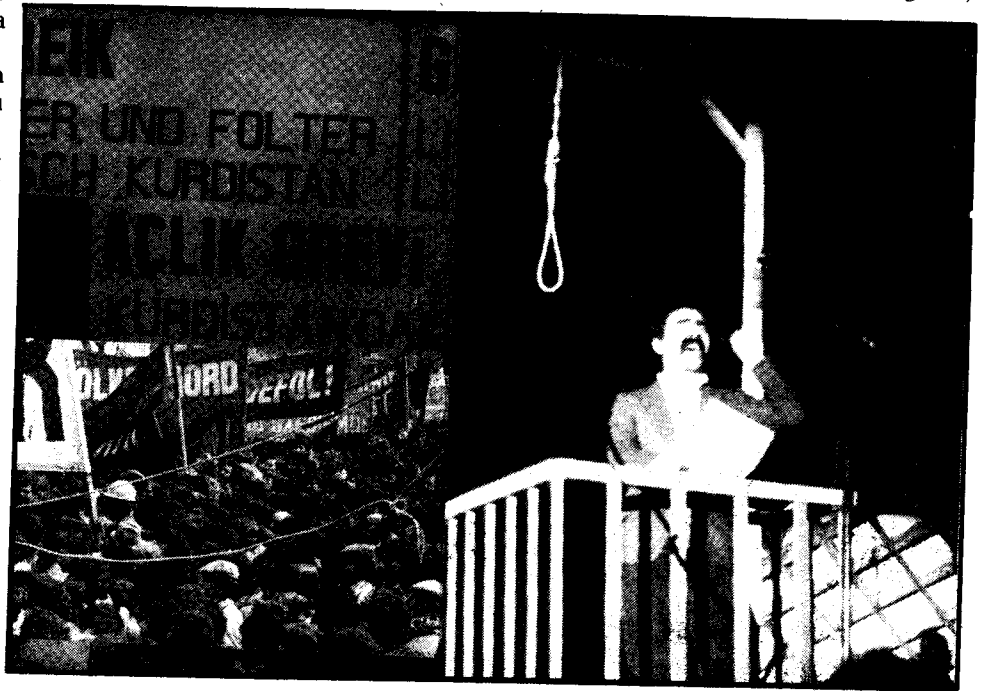
* Bi destê cuntayê, kuştina heval Metin AKSOY bi huşki hat protestokîrîn. Li gelek komelên KOMKAR li ser kuştina vi hevalê hêja pir civin pêkhatin. Paşi vê hovitiya cuntaya faşist di Dengê KOMKAR'da dihat nîvîsandin ku: "TEKOŞINA ME NASEKINE". Disa di vê hejmara Dengê KOMKAR'da bi navê "Faşist Diktatorîlûgün Maskesini Düşürelim" bendek hat nîvîsandin. (Hejmar 22).

* Paşi hatina cuntaya faşist li Kurdistanê bi hezaran welatparêz, demokrat û kesên pêşverû hatin girtin. Ew di bin zor-

destî, lêdan û eziyeteki gran da man. Zar-zêçên van girtiyên politikî li derva ti-birçî û bêkes man. Ji bo pişgirtî û alikariyê bi destê KOMKAR kampanyeke fire û demdirêj hat vekîrîn. Di vê kampanyê da ser 140 hezari DM hat berevkîrîn û ev alikariya ji bo pişgirtiyê zar-zêçên girtiyên politikî ra hat şandin.

xurt pêkbê, KOMKAR'ê serhev gelek bang derxistin, lê hine rêxistinên dest ji serhuşki û sektoriyê bernedan û bi serê xwe li çend bajarên din meşiyân.

* Li Kurdistanê Tirkîyê bi destê hêzên kolonyalist zordestiyên bêhempa û nedîtî li ser gelê me paşi cuntaya faşist hatin ajotin. Leşkerên Tirkî dor li gundan girtin,

* Kovara Dengê KOMKAR di her hejmara xwe da li diji vê sazûmana generalên faşist pir tîşt bi suret (şikil) va çap kir. Di hejmara 28'an da, di rûpela pêşin da "Ji Generalên Faşist ra Nameke Vekirî" bi vi navi va nîvîsarek hat weşandin.

* Her sal di cejnên Newrozê da li derwayî welat li herberî cuntaya faşist kaxebatên şoreşgerî hin ji zêdetir bûn. Cejna Newrozê ne rojêke şahiyê, bi taybetî wek rojêke tekoşinê li diji faşizmê hat pirozkîrîn. Newrozê salên 1981 û 1982'an bi bawerîke vi tehri va hatin piroz kirin. Hemû beşdar, guhdar û mêvanên van cejan bi hevra dengê xwe bilind dikir û diqirîyan "Bimre cuntaya faşist", "Bijî azadiya Kurdistan", "Bijî yekîtiya karkeran û biratiya gelan"...

Em dikarin bêjin ku di dema rojên Newrozê nêzik dibûn bi destê KOMKAR'ê kar û xebatên li diji cuntaya faşist hin ji fireh dibûn.

* Paşi ku cuntaya faşist saleke xwe tîji kir, di roja 12.11.1981'an da li bajarê Kolnê gelek rêxistin gihiştin hev û yeksalîya hatina cuntaya faşist bi hevra protesto kirin. Ji bo diji cuntaya faşist yekîti-

jun-mêr, kal-pîr hemû gundiyan belengaz dan ber lêdan û belayên gran anin serên wan. Ji aliyê din xwastin gundiyan bişêlînin malên wan ji destên wan bigîrîn û çav berdan kerî nanê wan.

Bi destê KOMKAR'ê hemû ev zordestiyên nijadperest û şovenist li ber çavên dinê-alemê yek-yek hatin rawestînin. Bi zîmanê Elmani, İngilîzi û Frensi KOMKAR'ê hemû ev lêdan, kuştin û zordestî gihandê hêzên demokrat û pêşverû. Bi taybetî bi Elmani KOMKAR-Info di vi wari da rolek mezîni list.

Ji aliyê din, di nav rûpelên kovara Dengê KOMKAR'da gelek nameyên xwendekarên ku eziyet, lêdan bi çavên xwe ditine, an ji bi xwe di bin eziyet, zordestiyên da berxwe dane, hatin weşandin. Carina ji hejmarên mexsus li ser van naman hatin çapkîrîn. Ev namana ji Der-simê dihatin, ji Bingolê, Çolemêrgê... û carna ji ji Tirkîyê dihatin.

* Di roja 2.11.1981'an da li bajarê Frankfurtê 23 welatparêzên Kurdistanê li diji lêdan û kuştinên cuntaya faşist dest bi greveke xwebirçihîştinê kirin. Vê (Dûmahik li Rûpela 13'an)

"Misto'nun Torunları Habire Gözdağı Veriyorlar,,

Arkadaşlar izinden dönen Kürdistanlı bir işçiyle yaptığımız söyleşiye size gönderiyoruz. Yararlı olacağı kanısındayız. Devrimci selamlar. Mannheim D.KOMKAR muhabiri.

SORU: Kürdistan'da gördüklerinizi kısaca anlatır mısınız? Halk bu gelişmelere ne diyor?

CEVAP: Tüm emekçiler faşist yönetimden hoşut değil. Köylere komando baskınları tüm hızı ile devam ediyor. İnsanlar keyfi olarak tutuklanıp, işkence görüyor. Misto'nun torunları habire gözdağı veriyor. Bu baskıların yanında halkın maddi sıkıntısı da çok. Pahalılık habire artıyor. Örneğin 1 torba un 3500 TL, 1 torba şeker 6000 TL, 1 metre basma 350 TL, bir kat elbise 13.000 TL, bir işçinin aylık ücreti ise 12 ile 15.000 arasında. İnsanlar çocuklarının ihtiyaçlarını gideremediği için ailelerde geçimsizlikler başgösteriyor. Şehirde çalışan işçi elektrik ve su parasını ödiyemediği için karanlık ve su musluğu kurumuş evlerde sürünüp gidiyor. Zaten et yemek diye birşey yok. Gıdasızlık bu seferde hastalıklara yol açıyor. Doktora gideceksin, doktor parası yok. Doktor muayenesi küçük yerlerde 2000 şehirde 3000 TL. Birde İstanbul veya Ankara'ya hastanı götürmek zorunda kaldın mı yandı demektir. İnsanların çoğu bu yüzden ya ölüyor veya yarım adam oluyor.

Bu arada birşey daha eklemek istiyorum. Temmuz ve Ağustos aylarında Maraş, Antep ve Urfa bölgesinde Kolera salgını başgösterdi. Birçok insanımız doktorsuzluk ve ilaçsızlık yüzünden öldü. O bölgede durumlar bayağı perişan, zaten faşist hükümet elini bile uzatmıyor. Bizim ölüşümüze zaten seviniyorlar da.

Bunun yanında devlet dairelerine gitmek mesele olmuş. Hele Türkçe bilme-

dinmi vay haline! Kürtçe kesin kes yasak. Tek kelime bile. İfade alındığında assu-baylar zabıt tutuyor. Tabi keyfi istediği gibi. İmzalamak için sana uzattığında, imzalamam dedinmi hemen başlıyorlar tekmelemeye ve zorla imzalattıktan sonra da buda faizidir diyorlar.

S: Rüşvet durumu nasıl?

C: Rüşvetin en alası var. Fakat küçük memurlar değil, onu bizzat büyükler alıyor. Özellikle karakol ve jandarma merkez komutanları ve askeri belediye reisleri. Silahlı olmayan köylüleri toplayıp merkeze götürüyorlar. Orada zorla para aldıktan sonra bırakıyorlar. Paranda yoksa feci şekilde dövüp, işkence ettikten sonra salveriyorlar.

S: Okuma yazma seferberliği açılmış, nasıl?

C: Yüzkarası. Okuma-yazma seferberliğini bizzat hükümetin özel olarak yetiştirildiği azıllı faşistler yönetiyor. Sürekli olarak Kürtlerin Türk olduğu, Kürt diye birşeyin olmadığı propagandası yapıyor. Atatürkçülüğü anlatıyorlar. Anlamıyan

yaşlı insanlara da küfür öğretiyorlar. Bu ırkçı eğitime çocuk sahibi kadınlarda zorla götürüyorlar. Tabi çocuklarını beraber götürmesi yasak. Bu sefer çocuklar ortalıkta perişan oluyor. Tüm ailenin huzuru kaçıyor. Buda bir işkencedir desek daha doğru olur.

S: Kürdistan'a Afgan mültecileri yerleştiriliyor. Halk bunu nasıl karşılıyor?

C: Yurdunu seven herkes bunların gelmesine karşıdır. Çünkü bu adamların faşizmin yardakçılığını yapacakları kesin. Zaten onlar iyi adam olsalardı ülkesinden kaçmazlardı. Halk diyor ki, faşist yönetim bizi aç ve topraksız bırakıyor. Evlatlarımız kardeşlerimiz bu yüzden göçetmek zorunda kalıyor. Bize aklıktan başka birşey vermeyen faşistler, afganlılara birşey veriyorsa bunun anlamı şudur: Bunlar faşist cuntanın çıkarlarını savunacak ta ondan. İnsanlara en aşağılık işkence yapan bu yönetimin insanlığından şüphe etmek gerekir. Bu maksatlıdır.

Kısacası durumlar çok kötü. Halkımızda öfkeldir. Yeterki biz işçiler el ele ve relim gücümüzü birleştirelim, o zaman bu zalimlerden kurtuluruz. Halk devrimci-lerden birlik olmasını istiyor.

Cuntaya Karşı Tepkiler Artıyor:

ULUSLARARASI

AF ÖRGÜTÜ

DIYARBAKIR CEZAEVİNDEKİ BASKILARI PROTESTO ETTİ

Uluslararası Af Örgütü Diyarbakır cezaevindeki koşullara ilişkin 18 ağustos 1982'de basına açıklamada bulundu. Yapılan yazılı basın açıklamasında: "Ağır işkence ve insanlık dışı cezaevi koşulları yüzünden 100e yakın Kürt tutuklunun sağlık durumlarının gittikçe kötüye gittiğini ve yaşamlarından endişe duyulduğunu" belirtiliyor. Yerinde koşulları incelemek için "UAÖ'nün Türk elçiliği nezinde resmen yazılı olarak izin için başvurduğu ancak "Türk makamlarının bu başvuruyu cevapsız bıraktığı" belirtilen açıklamada resmi makamların bu tavrı kınanıyor.

UAÖ 12 Eylül sonrası çok sayıda Kürdün tutuklandığına, kendilerine işkence altında zorla düzmece ifadelerin imzalatıldığına ve buna dayanarak insanların cezalandırıldığına dikkati çekiyor.

ULUSLARARASI HUKUKÇULAR KOMİSYONU FAŞİST CUNTAYI KINADI

Uluslararası Hukukçular Komisyonu (IJC) 2 Eylül 1982'de Cenevre'de yaptığı açıklamada: "Türk askeri makamlarının mahkemelerde Kürt tutukluların haklarını gasp ettiklerini ve insan haklarını ayaklar altına aldığı" belirterek bu tutumu kınadı. Avusturyalı Avukat Conrad Meingast geçtiğimiz ay beş tane mahkemeye IJC adına gözlemci olarak katıldığını ve gözlemleri sonucu "tutukluların işkence gördüğünü, insanlık dışı aşağılık yöntemlere maruz kaldıklarını, ve düzmece ifadelerin kendilerine zorla kabul ettirildiği" kanısına vardığını açıkladı.

Bunun dışında Meingast özellikle "haksız olarak tutuklu sürelerinin mahkeme önüne çıkarılmaksızın uzatılmasını, askeri mahkeme salonlarında askerlerin güç gösterisinde bulunmasını" sert bir dille eleştirdi. Bunun dışında, "avukatların tutuklularla mahkemeden kısa bir süre önce bir nöbetçi nezaretinde kısaca görüşme yaptırılmasını" da hukuk dışı bir kural olarak niteledi.

Her geçen gün maskesi sürekli düşürülen faşist generaller çetesinin bu hünelerini tüm Avrupa kamuoyu biliyor. Gittikçe tencit olan faşist cuntayı emperyalist efendileri de kurtaramıyacaktır. işkence ve katliamların hesabını halkımız mutlaka soracaktır.

FAŞİZMİN İŞKENCE ÇARKLARINDAN GEÇEN..!(Baştarafı Sayfa 10'da)

süründürülüyor, güneşin altında saatlerce bekletiliyorlardı. Havalandırmada bulunan lağım suyunun kapağı kaldırılıyor, tek tek tutukluların kafası bu sulara batırılıyordu. Falaka, yemek vermeye cezası, hemen hemen haftada bir iki defa görülen cezalar arasındaydılar. Ki, yemeklerin içine çoğu kez çok önceden askeri depolar da kalmış etler konuluyor, bununla da yetinmeyip sabun, tursil vb. deterjanlar bırakılıyor, 100 kişinin kaldığı koşullarda tuvalet sorunu, bayağı sıkıntı veren bir sorun oluyordu. Birgün koğuşa getirilen yemek karavanalarının içindeki yemeğin, kendiliğinden kaynayıp taşığı görmüş-tüm. Ve bu yemek tuvalete döküldü, ama içerisine neyin atıldığı meçhuldü.

Aynı baskı ve işkence, evlatlarına sahip çıkmak isteyen, ziyaretlerine gelen tutukluların anneleri, babaları, ailelerine de yapılmak isteniyor. Birgün ziyaretime gelen dayımın oğlu ..., görüşme esnasında apar topar alınıp götürüldükten sonra, uzun zaman haber alamadım. Ancak daha sonra öğrendim ki, ziyaretime geldiği için arkadaş doğruca işkencehaneye götürülmüş ve orada bir daha ziyaretime gel-

memesi için kendisine işkence yapılmış. Ki bu tür olaylara Diyarbakır hapishanesi önünde çokça rastlamak mümkün. Ve nitekim başka birgün tutuklu bulunan ... adındaki kişinin annesi, ablası ve 3 yaşındaki yeğeni ...'un ziyaretine gelirler. Bunları arayan kadın polis, okuma-yazması olmayan ve Türkçe bilmeyen bu yaşlı annenin çantasına kendi eliyle bildiri koyar ve az sonra bu kadının çantasından bildiri çıktığını iddia eder. Bunun üzerine hapishanenin kapıları açılır. Anne, kızı ve üç yaşındaki torunu içeri alınırlar. Anne olanları bir türlü anlayamaz. Çünkü, bildiri gerçekten kendisine ait değildir. Oysa bildiri, onların tutuklanması için polisin başvurduğu bir komlodur. Asıl suçları, ağır hükümlerle yargılanan oğullarının ziyaretine gelmeleridir. Ve bu süre içinde yaşlı anne ve özellikle de kızına yoğun işkenceler yapılır. 3 yaşındaki çocuğun çığlıklarına, feryatlarına rağmen, annesine yapılan bu işkence dinmek bilmez. Ve birkaç ay sonra bırakılırlar.

İşkenceyi yapan cezaevi sorumlusu bir yüzbaşısıdır. Daha önce Dersim'de görevli iken, oradan alınıp cezaevine getiril-

miştir. Çoğu zaman işkenceleri bu komando yüzbaşısı yapar, bir de bunun bir "mehmetçiği" vardır (Karşı Şerafetin) Bunların tutuklulara yaptıkları işkenceyi Diyarbakır hapishanesinde yatan insanlar unutmayacaklardır.

Birkaç ay sonra aynı komando yüzbaşısı, işkencelerle beraber 4 yıldan beri tutuklu bulunan ... adındaki tutukluyu işkenceyle korkunç bir şekilde öldürürler. Ardından anne ve babasına bir telgraf çekilir. "Oğlunuz intihar etti. Gelin cenazesini götürün."

Yine çocuk koğuşunda yatan 16 yaşında Ermeni asıllı bir tutuklu bulunmakta. Bu tutuklu iki de bir yüzbaşı tarafından koğuştan alınıp, "sünnet etmeye götürüyorum, onu müslüman edeceğim" diyerek, işkenceye götürülüyor. Saatlerce işkence yapılıyor. Bu tutuklunun tek suçu ise Ermeni olması.

İşkencelerin yaptıkları yanlarına kalmıyacaktır. Döktükleri her damla kan, halkımızın Özgürlük ateşini alevlendirecektir.

Diyarbakır Ceza ve Tutukevinden çıkmış bir tutuklu

LI DJI FAŞİZMÊ TEKOŞINA KOMKARÊ DIMEŞE (Dumahika Rûpela 11'an)

grevê 41 rojan ajot. Dı nav van rojan da KOMKAR'ê bı aktifi piştırtiya ve grevê kır û ev 21 karkerên grevkar tenê nêhişt.

Dı dema vê grevê lı Frankfurtê da-ajot, lı gelek hêlên Elmanya Federal jı ali-yê dın pır grevên piştırtiyê ji hatın pêkanin.

Dı vê grevê da 395 hezar belevok bı zmanê Kurdi, Tırki û Elmani hatın belav-kırın, 285 rêxistinên piştırtiya grevê kırın, 115 rojneme-kovarên bıyani şın dane grevê û 25.000 DM alikari hat berev kırın.

Redaksiyona kovara Dengê KOMKAR paşi bı serfirazi xelasbûna grevê bı Tırki û Kurdi kovar cuda çap kır.

KOMKAR'ê dı vê demê da lı Kon-seya Ewrûpê, lı Parlamentoya Ewrûpê û bı gelek nûnerên rêxistinên dın va peyndiyên xurt pêkani û lı diji cuntayê rê karên xwe hin jı fireh kır.

* Lı Elmanya Federal, dı navbera rê-xistinên demokratik da lı diji cuntaya fa-

şist karên hevkarîyê hin jı pêsta çûn. Jı ber vê yekê dı roja 8.5.1982'an da lı bajarê Duisburg'ê 19 rêxistinên Tırk-Kurd bı hevra lı diji cuntaya faşist meşıyan. Lı nêzkaya 25.000 kesa dı vê meşinê da beşdar bûn. Hemû komel, komite û kesên hevalbendên KOMKAR lı meşına bajarê Duisburg'ê da cih girtın. Lı ser serfiraziya vê hevkarîya hêzên pêşverı, dı rûpe-la peşın da Dengê KOMKAR nivisbû ku; 'Emê Hemû Bı Hevra Zora Faşizmê Bı-bin'.

Bı rasti lı diji faşizmê dı warê hevkarîyê da ev meşına kareki pır hêja û gaveke pır pêşketibû.

* KOMKAR'ê jı despêkê vırda, dı hemû kar û xebatên xwe da tu car ev cunta û faşizm jı hev cuda nekir. Bı rasti ev cunta bı xwe cuntake faşiste. Bı vê baweriyê va KOMKAR'ê ne bı zareki nerm û şirin va, hertım bı zareki hışk va ev cunta protesto

kır. Jı ber vê baweriyê rast gelek caran hin rêxistin dı warê hevkarîyê da bê deng man û şunda vekışyan.

* Ev bû 2 salan cuntaya faşist lı ser texte. Lê niha hemû rêxistinên Tırk-Kurd jı bo protestokırına vê sazûmana genêralên faşist wê dı 11'ê İlonê, isal lı bajarê Frankfurtê hevra bimeşın. Dı warê hevkarîyê da pêkanina vê yekitiyê bı rasti gaveke pır serfiraze. Jı bo vê meşinê hemû komel û rêxistinên bı hevra bangek belavkırın. Dı keriki vê bangê da hatiye nivisandin ku;

"WERIN, EM 11'ê İLONÊ LI BAJARÊ FRANKFURTE BI HEVRA BIMEŞIN"

* * *

Vır şunda jı KOMKAR wê karên xwe lı diji cuntaya faşist hin jı wê zêde bike, heta ev sazûmana kevneperest hilweşe û lı şuna wê serdestike demokratik saz bibe, ev tekoşına wê bajo.

KAN - ZULÜM VE YAĞMA (Baştarafı Sayfa 5'te)

ha uzun süre tahammül edemeyeceğini biliyorlar. Bu yüzden de şimdiden halkımızın özgürlük mücadelesini kan ve terörle bastırmanın hazırlıklarını yapıyorlar.

Tüm bu faaliyetleriyle faşist generaller çetesi, Türkiye'yi bölgede bir savaş ocağı, emperyalizmin bir sıçrama tahtası haline getirmiş bulunuyor. Faşist cunta, barışın ve insanlığın düşmanı kan emici bir karakterde olduğunu dışa yönelik saldırganlığıyla da göstermiş bulunuyor.

Faşist cunta, Kürt halkının İran ve Irak'ta silahlı ayaklanma biçiminde gelişen Kurtuluş mücadelesinden ürüyor. İran-Irak savaşı nedeniyle barış ve insanlık düşmanı cuntanın telaşa kapılması, sözde bu iki ülkeyi barıştırmak için ordan oraya koşup durması, gerçekten savaşa karşı olduğundan değildir. Bir yandan İran'daki Humeyni rejimine karşı ABD kontrolündeki Şah yanlısı güçleri barındırıp silanlandırıyor, diğer yan-

dan ise dostluk ve kardeşlik laflarıyla sözde İran-Irak savaşını sona erdirmek için çabalıyor. Bu telaşlı çırpınma aslında Onun, bu iki ülkeyi barıştırmak için tüm güçlerini Kürdistan'a seferber etmelerini istemesinden kaynaklanıyor. Yoksa savaş hayranı çetenin gerçekten bölge barışı sağlamak diye bir sorunu elbette yok. Tam tersine o ABD emperyalizminin sadık bir uşağı olarak savaş çıkarmak için hazır bekliyor ve uygun ortam arıyor.

Kısacası, geçen iki yıllık uygulama, faşist cuntanın Türkiye halklarına cehennem hayatı yaşattığını; açlık, yoksulluk, zulüm ve işkenceden başka birşey getirmediklerini açıkça ortaya koymuş bulunuyor. Bu yüzden de halklarımızın önünde duran acil görev, faşizmden kurtulmak ve bir demokratik halk iktidarı kurmaktır. Emekçi yığınların çıkarı bunu gerektiriyor. Gün bu uğurdaki mücadeleyi güçlendirme günüdür.

■ ■ ■

- İnsanlar Patronlara Değil Topluma Hizmet Ediyorlar -

Arkadaşlar,

Bulduğumuz yörede bulunan işçi tanıdıklarımızdan birisi kısa bir süre önce Sovyetler Birliği'ne gidip geri geldi. Bize izlenimlerini anlatması için ricada bulduk. Anlattıklarını size iletıyoruz. Yayınlarsanız Dengê KOMKAR okuyucuları Sovyetler Birliği'ndeki yaşam hakkında kısaca da olsa bilgi sahibi olmuş olurlar.

D.KOMKAR Mannheim muhabiri

Öteden beri dünya devletlerinin bir çoğu Sovyetleri kötüliyorlardı. Çeşitli fraksiyonlar ve sözde dini savunan bazı çevreler de aynı şeyi yapıyorlar. Benim ise aklıma takılıp durdu, acaba bu ülke nasıldır diye. Öyle ya, kimisi namus yok, kimisi hürriyet yok, kimisi orada insanlar aç diyorlardı. Hatta bazıları ise daha da ileri giderek orada kimse bacasını, kardeşini tanımaz diyordu. Ben ise sonunda gittim ve gözlerimle her şeyi gördüm.

Sovyetler Birliği'nde en çok hayret ettiğim şu oldu: İnsanlar birbirlerini çok sevip sayıyorlar. Aynı yakınlık ve dostluk yabancılarla da gösteriliyor. Birçok ülke dolaştım ama Sovyet insanının terbiyesini ve dürüstlüğünü hiç bir yerde görmedim.

Küçüklüğümüzde hep söylüyorlardı, Sovyetlerde çocuk aile terbiyesi almıyormuş diye. Oysa gözlerimle gördüm ki çocuğa devlet ve aile iyi bakıyorlar. Zaten aile sevgisi olmazsa, anne baba çocuklarla ilgilenmezse o ülke nasıl bugünkü duruma gelebilir ki. Açık söylüyorum, böyle bir şey ileri sürmek yalandır ve Sovyet ülkesine hakarettir. oradaki insanlara saygısızlıktır. Ben bu konuyu oradaki insanlara açtım. Onlarsa sadece bana güldüler ve anne-baba nasıl olur da çocuklarıyla ilgilenmez diye hayretle sordular. Orada okullar çok mükemmel. Her çocuk kendi anadilinde eğitim yapıyor.

Gene ötedenberi söylenen ve benim kafamı kurcalayan bir konu da dindi. Küçüklükten beri bize anlatır ve oradaki insanların ibadet etmeleri zorla engelleniyor deniliyordu. Ama ben açık ve tertemiz kiliseler, camiler gördüm. İstiyen gidip ibadet edebiliyor, kimse bu yönden onlara baskı yapmıyor. Ama şu da var ki dini kendi çıkarı için araç eden, onu istismar ederek halkı birbirine düşüren din tüccarlarına, sahte politikacılar da rastlanmıyor. Sovyetlerde bu iş çoktan tarihe karışmış gitmiş.

Yetişkin insanlar hem çalışıp hem de okuyabiliyorlar. İsterlerse birini bırakıp diğerini tercih etmek de mümkün. Çalışma Türkiye veya Almanya'dakine benzemiyor. Canı istiyen istediği bir işçinin kolundan tutup atabiliyor bu ülkelerde. Ama Sovyet ülkesinde bunun lafını bile edemiyor kimse. Fazla mesai yok, akord sistemi yok, erkekler 7, kadınlar ise 6 saat çalışıyorlar. İşsizlik diye bir sorun mevcut değil. İnsanlar patronlara değil, topluma hizmet ediyor

Okullara gittim, sınıfları gördüm. Sınıflar 10-12 kişiliktir. Bir sınıfta 13 kişi bulamazsınız. Sovyet devriminin yapıldığı tarihten bu yana yapılanlar öğretiliyor çocuklara. Daha önce de söylediğim gibi herkes kendi anadilinde eğitim görüyor ve hiç bir halkın dili kültürü baskı altında değil. Her halkın anadilinde yayınlar var. Örneğin gittiğim yerde, Kürtçe, Ermenice, Tatarca, Gürcüce ve Türkçe yayınları bir arada gördüm. Okulda Kürt çocukları önce Kürtçe eğitim görürler, sonra Gürcü, Ermeni ve Rus dillerini öğrenirler. Bir Gürcü ve Ermeni de Kürtçe öğreniyor. Kürt ve Ermeni bilim adamlarını gördüm, onlarla konuştum. Çok memnun oldular ve samimi davrandılar. İşçiyim diye o bilim adamları Türkiye'deki gibi burnu havada, tepeden bakmadılar bana.

Sovyet ülkesinde mühendisler, elleri arkasında işyerinde aylak dolaşmıyor, işçilere tepeden bakmıyorlar. Onlar da kolları sıvıyor ve işçi gibi çalışıyorlar, kısım şefleri aynı durumdadır.

Ev kiralari yok denecek kadar azdır. En büyük evlerin yıllık kirası, elektrik, su ve havagazi dahil 225 rubledir. Küçük evlerde ise bu 25 rubleye kadar iniyor.

Hastalara anında müdahale ediliyor. Hastaneler tertemiz ve bakımlıdır. Tedavi hizmeti parasızdır. Ayrıca evlere de doktor çağırarak mümkün ve mütehassıslar da dahil doktor hemen geliyor. 80-100 yaşlarında çok dinç adamlar gördüm.

Sarhoşluk, ayyaşlık ve bu yüzden başkalarını rahatsız etmek diye bir şey rastlamadım. İnsanların parayla kötü işler yaptıkları, kapitalist ülkelerdeki gibi ahlaksızlık yerlerine rastlanmaz.

Gezdiğim yerlerde dil bakımından da zorluk çekmedim. Azerbeycan ve Bakü'de Türkçe konuştum. Hiç bir sıkıntı olmadı buralarda. Tiflis ve Ermenistan'da ise Kürtçe konuştum. Kendi kendime düşündüm ki, Türkiye'de Kürtçe konuşanlar ağır cezalara çarptırılıyor, Sovyetler'de ise bu dillere baskı diye birşey yok. Demek ki bize yıllarca yalan söyleyenler, bizi ezip sömüren ve dilimizi, kültürümüzü baskı altına alanlardır. Kendi suçlarını gizlemek için Sovyet ülkesine çamur atmışlar.

Kürdistanlı bir işçi

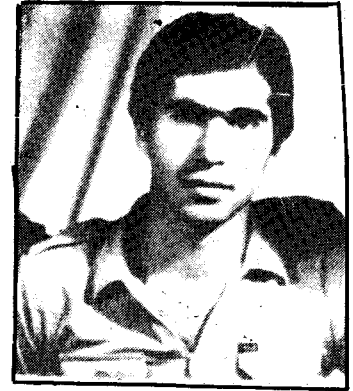

Kürt kızı Xanima Ahmed
Dikiş atölyesinde..

futbolisteki kurd " — DİNAMO MOSKOVA —

Goram Eçoyêv laweki kurden Sowyetistanê ye. Û zor bı nav dengê. Ew dı warê listika futbolê da pır jêhatiye. Berê G. Eçoyêv dı koma Tıblisê da dilist. Lê nıha jı dı koma "Dinamo Moskoyayê" da ro-leke mezın gırtıye. Mamosteyê T.R.S.S. emegdar jı bo wi gotiyê; "G.Eçoyêv jı xı-rab nalize, texnika wi bılnde, ew baş pê-şiya xwe dibine û dızane ki lı kuye (Roj-nama Sportê Sovyet Meha Gulane-1981).

Dı meha 7'an da G.Eçoyêv bı koma Dinoma Moskoyayê va hate bajarê Erêvanê. Dema ku vê komê lı hemberi koma Erêvanê dilist, rojnemevanê "Riya Teze" Pıriskê Mihoyi bı G. Eçoyêv va hevpey-vinek jı bo kovara "Dengê KOMKAR" pêkani. Jı jêr em vê hevpeyvînê pêşkêşî xwendevanên xwe dıkın.

PIRS: Tu dikari jı Kurdên derwayi welat ra xwe bîdî nas?

BERSIV: Ez dı sala 1961'an da lı bajarê Tıblisê jı diya xwe bûme. Ez lawê miletê Kurdım. Navê diya mın Nanê Emo ye, navê bavê mın Şekroyê Eli ye. Mın xwendına bılnd lı fakulta abori (ekonomi) lı zaningeha Tıblisê xelas kıır.

PIRS: Listika te kingê destpêkırîy û tu çawa ghişti nav koma Dinamo Moskova?

BERSIV: Ez hın deh salı bûm, mın dest bı listikê kırîbû, dı despêkê da jı mın dı nav koma "Xortên Dinamoda" dilist û jı sala 1981'an vırda ez dı koma "Dinamo Moskoyayê da" dılızım.

PIRS: Heval Goram we lı kijan wela-tê biyani listiye?

BERSIV: Belê, lı Yugoslavyê, Çekoslovakyê, Bulgaristan, İngiltere, Frense, Türkiye û lı Macaristanê.

PIRS: Lê hın lı kiderê serketın û lı kiderê we da der?

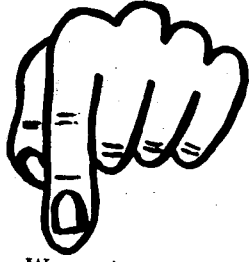
BERSIV: Em lı Türkiye, Yugoslavyê, İngiltere, Çekoslovakya serketın, lê em Macaristanê binketın.

PIRS: Birayê delal, tu wextê xwe vala çawa derbaz diki?

BERSIV: Ez wextê vala bı tiyotra û xwendına pirtûkan va derbaz dıkım.

PIRS: Lı ser çı tu pırtır dıxwini?

BERSIV: Beri her tıştı lı ser gelê xwe dıxwinım, jı mınra pır hewaskare ku ser-natiya miletê xwe bızanıbım û herweha lı her evinê-dedektifê jı dıxwinım.

Weşanên cure - cure

Weşanên KOMKAR

1. Bî zmanê Kurdi
 - * Zmanê Kurdi - Qanatê Kurdo 10 DM
 - * Berevoka Helbestvanên Kurd - Bali Xan û Rohat 7 DM
 - * Rojnema Dengê KOMKAR 1 DM
 2. Bî zmanê Tirkî
 - * Kemalizm - Ahmet Taş 3 DM
 - * Milli Mesele - C. Aladağ 8 DM
 3. Bî zmanê Elmani
 - * Die Nationale Frage - İsmet S.V. 8 DM
 - * Türki Hilfe, für wen 4 DM
 - * Muttersprache-kurdisch 3 DM
 - * KOMKAR, Wer sind wir? 2 DM
 - * Auslander Politik der BRD 2 DM
 - * KOMKAR-Info 0.50 DM
 - İ. Kasetên (şerit) Kurdi
 - * Kaset Dev-zurnê 8 DM
 - * Kaset-Bêrti 10 DM
 - * Kaset Şêxo 10 DM
 - * Kaset- Aramê Tigran 10 DM
- Weşanên ROJA NÛ**
- * Ronak-Divana 4'an - Cigerxwin 15 DM
 - * Zend-Avesta- Divana 5'an - Cigerxwin 15 DM

- * Şefaq-Divana 6'an- Cigerxwin 12 DM
- * Klam û Meqamên Kurdi - Cemila Celil 10 DM
- * Zozan - Celilê Celil 12 DM
- * Rojnema Roja Nû 1 DM

Weşanên Partiya Sosyalist a Kurdistanê Tirkîyê (PSKT)

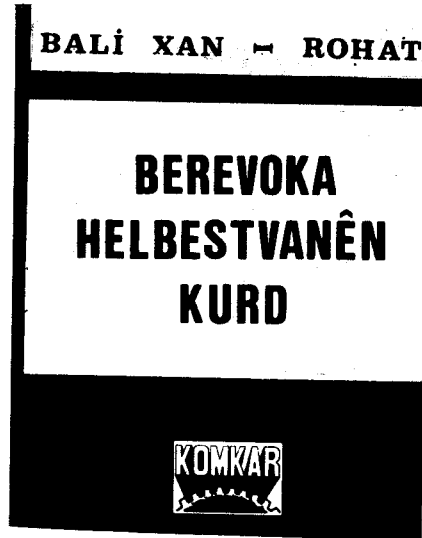
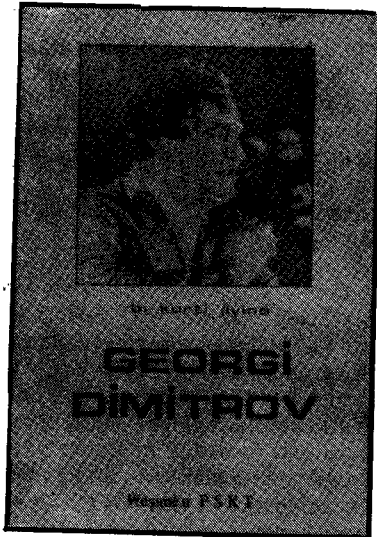
- * Parti Üzerine - Kemal Burakay 2 DM
- * Bî Kurti Jiyana Georgi Dimitrof 3 DM
- * Partiya Sosyalist a Kurdistanê Tirkîyê (program) 2 DM
- * Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi (Program) 2 DM
- * Sozialistische Partei Türkisch-Kurdistan (Program) 3 DM
- * İran ve İran Kürdistanı Devrimi 2 DM
- * Rojnema Riya Azadi 1 DM

Weşanên RONAHI

- * Mesele û Metelokên Kurdi - O.Celil - C.Celil 7,5 DM
- * Manifestoya Partiya Komünist 4 DM
- * Zewaca Bêdil - İsmayilê Diko 5 DM

Weşanên Dın

- * Yekbın (helbest) - Gundi 5 DM
- * Die Türki (J.Roth-K.Taylan) 9.80 DM
- * Devrimci-Demokratlar ve UDG Üzerine - Ö.Y. yay 3 DM
- * Rojnema BERBANG 1,50 DM
- * Kamışlı Katliamı - Mahmut Baksı 5 DM
- * Zarokên İhsan - M.Baksı 5 DM

Duisburg'da kültür toplantısı

Duisburg Kürdistan İşçi Derneği 14 Ağustos günü bir kültür toplantısı düzenledi. Çok sayıda işçi ve işçi ailesi bir araya geldi.

Toplantı sırasında önce Kürdistan'da çevrilmiş bir film gösterildi. Ardından bulmaca çözmeye yarışması yapıldı ve derece alanlara ödülleri verildi. Kürt halk müziği dinlendi, govend çekildi ve değişik illerin halk oyunlarından örnekler sunuldu. Bu arada dernek yönetim kurulundan bir arkadaşımız, gerek Kürdistan'da halkımızın ve gerekse yurtdışında bulunan işçilerimizin karşılaştıkları sorunlar ve görevlerimiz konusunda kısa bir konuşma yaptı. Yurtdışında çalışmak zorunda bırakılan Kürdistanlı emekçilerin birleşip kenetlenmelerinin önemi üzerinde duruldu.

Türkülerin söylenmesi, Kürt şairlerinden şiirler okunması ve fıkrâ anlatılması biçiminde süren kültür toplantısı Kürdistanlı işçiler ve aileleri arasındaki kardeşlik ve arkadaşlık bağlarının gelişmesine katkıda bulundu. Katılanlar böylesi kültürel toplantıların yararlarını dile getirdiler.

Diyarbakır'da İşkenceler Yoğunlaştı

Ülkemiz Kürdistan'da dünyaca ünlü pek çok doğal güzelliklere sahip Turistik bölge ve tarihi eser var. Dağları, ırmakları, gölleri ve verimli ovalarıyla oldukça namlıdır Kürdistan. Yeraltı ve yerüstü kaynaklar yönünden zengindir. Eğer ülkemizin kaynakları halkımızın yararına kullanılmış olsa, özgür ve mutlu bir yaşam kurulabilir, insanlarımız endişelerden uzak yaşayabilirler.

Ama ne var ki bugün kimse ne ülkemizin zenginliklerinden ne de doğal güzelliklerinden bahsedebiliyor. Çünkü Kürdistan kopkoyu bir karanlığın içerisinde itilmiş durumda. Halkımız kendi toprakları üzerinde cehennem hayatı yaşıyor. Sömürgeci düşman sömürü ve talan yüzünden leş gargarası gibi üşüşmüş bulunuyor topraklarımıza.

Gangesterlik bir baştan diğer başa kadar almış gidiyor Kürdistan'da. Askerler, jandarmalar, polis güçleri köy ve kasabaları basıyor, evlerin altını üstüne getiriyorlar. Genç, ihtiyar, kadın ve çocuk ayırımı yapılmaksızın meydan dayagından geçiriliyor insanlarımız. Yoksul halkımızın binbir güçlüğüle sahip olabildiği mallarına el konuluyor, hunharca tahrip ediliyor. Tank, top, makineli tüfek ve helikopterlerle baskınlar düzenleniyor. Haraca bağlanmış işçiler, yoksul köylüler, aydınlar ve esnaf..

Ancak sömürgeci düşmanın zulmü bununla da sınırlı kalmıyor. Düşman ülkemize fabrika kurmuyor, işyeri açmıyor ama en modern işkencehaneler, cezaevleri inşa ediyor. Buralarda ABD malı her çeşit işkence aracı mevcut. Ve gene ABD'li uzmanların elinde, bu ülkenin kurumlarında eğitilmiş çok sayıda işkenceci cellat var. Faşist Türk cuntası bu işkencehanelerde devrimci ve yurtsever insanlarımızı ağır işkencelerden geçiriyor, onursuz bir yaşama itiyor.

İşte bugün Kürdistan'da adı en çok duyulan ve yalnızca Kürdistan'da değil, dünyanın bir çok yerinde isminden bahsedilen doğal güzellikler veya tarihi eserler değil, Diyarbakır'daki işkence merkezidir. Burası daha şimdiden Hitler'in toplama kampları ayarında şöhrete erişmiş bulunuyor. Diyarbakır işkence merkezinde sömürgeci-faşist çeteler insanlık düşmanı

her türlü yöntemle başurmaktan geri kalmıyorlar. Maddi ve manevi işkencenin ardi arkası kesilmiyor. Yönetimi ele geçirmiş ve kan dökerek, can alarak varlığını sürdürmeye çalışan emperyalizmin maşası generaller çetesinin emrindeki katil sürüleri, Kürdistan'ın yurtsever evlatlarına burada da alçakça saldırıyorlar. Bu işkence çarklarında halkımızın nice yiğit evladı sakat kaldı veya can verdi. Ülkemizin gerçek sahipleri olan yurtsever insanlar, hergün yeniden ölümü göğüslerken, işgalciler işkence yapacak, kanını akıtacak başka insanları avlama peşindedir. Ve üstelik te yapılan fiziki işkence yeterli görülüyor. Tutuklular manevi işkence altında da tutuluyorlar. Örneğin: iğrensel ve mideleri bulansa bile Mustafa Kemal'in övgülerini dinlemek, ırkçı-gerici marşları söylemek zorunda bırakılmak gibi.

Son aylarda Diyarbakır işkencehane-sindeki baskı ve terör kat kat artış gösterdi. Ölü sayısı giderek yükseliyor. Tutukluların büyük çoğunluğu gezemeyecek durumda. Sakatlığı bulunmayan yok içlerinde.

Alınan son haberlere göre diğer birçok tutuklu gibi, TKSP davasından yargılanan Nazif Kaleli ile Yılmaz Çamlıbel'e yeniden ağır işkence yapıldı. Buna bağlı olarak Nazif Kaleli kalp krizi geçirdi. Şu anda ikisi de komada bulunuyorlar. Faşistler onlara tedavi yapmak gereğini bile duymamaktalar.

Son işkenceden bir süre önce bir başka dava nedeniyle Ankara'ya getirilen Yılmaz Çamlıbel, tanınmıyacık durundaydı ve ayakta duramıyordu. Güçlüğüle konuşurken, Diyarbakır işkencehanesindeki olaylara değinmiş ve fazlaca yaşayabileceklerini sanmadığını söylemişti. Hatırlanacağı gibi daha önce aynı nedenle Anayasa Mahkemesinde ifade vermek üzere getirilen tutuklu Yavuz Koçoğlu da kendisine yapılan işkenceler üzerinde durmuş, başına asit döküldüğünü söylemişti. Ama adı "Yüce Divan" olan hokkabazlar kulübü, "vatan, millet" aşkına olacak ki bu söylenenleri duymamazlıktan gelmişti. Gene Diyarbakır'da sürdürülmekte olan TKSP davası duruşması sırasında tutuklulardan Metin Çiçek, kendisine yapılan iş-

kenceleri anlatırken, üç gün buz deposunda bekletildiğini söylediğinde hakim olarak davayı sürdüren kukla "Vah vah vah, nerdeyse beni ağlatacaksın" deyip O'nunla alay etmeye yeltenmişti.

Şunu belirtelim ki, faşist sömürgeci cuntanın yaptıklarını şaşkınlıkla karşılamıyoruz. Onlar Mustafa Kemal geleneğini devam ettiriyorlar. Onların Kürdistan'da halkımıza yaptığı baskı ve estirdiği terör, işgal altında tutulan ve sömürgeleştirilen ülkelerde düşmanın yerli halka her zaman uyguladığının aynısıdır. Sömürgeci güçler sömürge insanın uyanışını engellemek ve kurtuluş mücadelesini bastırma için insanlığın hiç bir zaman unutamayacağı ve daima lanetliyerek anacağı suçlar işlediler. İngiliz sömürgecileri, Hindistan'da Bengaldeş'te kendi kârları tehlikeye girmesin diye milyonlarca insanı katlettiler, açlığa mahkum ettiler. Onların neden olduğu kıtlık milyonları kırdı geçirdi. Sömürgeciler Çin halkını Afyonladılar. Çinliler buna karşı çıkınca da kendi aralarında birlik sağlayarak bu ülkeyi işgal ettiler ve gene milyonlarca insanın kanını akıttılar. Fransızların Cezayir halkına karşı giriştikleri soykırımı hâlâ tazeliğini koruyor. Amerikan emperyalizminin Güney Vietnam'da, kukla rejimle ortaklaşa yaptığı işkence ve katliamlar, doğayı bile tahrip etmek için yarattığı vahşet tüm insanlığın hafızasında tazeliğini koruyor. Hitler'in işgal ettiği ülkelerde onmilyonlarca kişiye karşı yaptıklarını kimse unutamaz. Bugün Güney Afrika'da ırkçı rejimin siyah halka karşı yürüttüğü işkence, terör ve katliamlar devam ediyor. İsrail saldırısı sırasında Filistin halkına yapılanlar gözönündedir.

İşte faşist cuntanın yaptıkları da bundan farksız değil. Diyarbakır ve daha başka işkencehanelerde N. Kaleli, Y. Çamlıbel ve daha nicelerine yapılan işkenceler hep aynı nedene dayanıyor. Ama sömürgeciler her türlü insanlık dışı yöntem başvurularına rağmen halkların uyanışını ve ulusal kurtuluş mücadelelerinin zaferini durduramadılar. Faşizm kan dökmesine rağmen insanlığın gözünde lanetlenmekten kurtulamadı. Faşist cuntanın sonu da bundan farklı olmayacaktır.

Mercên Aboneyan: 6 mehi 10 DM, sali 20 DM.

Abone şartları: 6 aylık 10 DM, yıllık 20 DM.

Hesap-No: Postscheckamt Frankfurt
Konto-Nr. 405767 - 606

Xwedi
Sahibi

► Federasyona Komelên Karkerên Kurdistan lı Elmanya Federal

Navnişan: 6000 Frankfurt, Savigny Str. 75, Federal Almanya

Berpîrsiyar
Sorumlu

► A. Saydam

IMPRESSUM

Herausgeber: KOMKAR

Föderation der Arbeitervereine

aus Kurdistan in der BRD

Verantwortlicher Chefredakteur:

A. Saydam

Druck: Eigendruck